

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΔΟΠΟΪΑΣ, ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΩΝ ΧΩΡΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΜΕΛΕΤΩΝ, ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ
ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΕΡΓΟ: «ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ
ΤΗΣ ΠΛΑΤΕΙΑΣ ΘΕΑΤΡΟΥ»

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ: 1.820.000,00 € (με ΦΠΑ 24%)

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ: ΕΣΠΑ 2014-2020 (ΟΠΣ 5030477)
(Κ.Α. 7332.053 Φ64)

CPV: 45211360-0

ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

Άρθρο 1°

Αντικείμενο του έργου

Η παρούσα Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων (Ε.Σ.Υ.) αφορά στην εκτέλεση από εργολάβο του έργου με τίτλο: «ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΗΣ ΠΛΑΤΕΙΑΣ ΘΕΑΤΡΟΥ», με όλες τις εργασίες που αναγράφονται και περιγράφονται στα εγκεκριμένα τεύχη της μελέτης.

Όπου σε αυτή τη συγγραφή αναφέρεται η λέξη "Εργοδότης" νοείται ο Δήμος Αθηναίων και όπου "Ανάδοχος" ή "Εργολάβος" νοείται ο Ανάδοχος που θα ανακηρυχθεί από τη δημοπρασία.

Άρθρο 2°

Προϋπολογισμός

Ο προϋπολογισμός που συντάσσεται από την Υπηρεσία ανέρχεται σε **1.467.741,94 €** για εργασίες πλέον **352.258,06€** για ΦΠΑ 24%, ήτοι συνολική δαπάνη (σε ακέραια): **1.820.000,00 €**, με **Κ.Α.: 7332.053 Φ64** του Προϋπολογισμού του Δήμου Αθηναίων.

Άρθρο 3°

Διατάξεις που ισχύουν

- 3.1 Για τη δημοπράτηση του έργου, την εκτέλεση της Σύμβασης και την κατασκευή του, εφαρμόζονται οι διατάξεις των παρακάτω νομοθετημάτων, όπως ισχύουν:
- του ν. 4782/2021 (Α' 36),
  - του ν. 4605/2019 (Α' 52),
  - του ν. 4609/2019 (Α' 67),
  - του ν. 4487/2017 (Α' 116),
  - του ν. 4497/2017 (Α' 171),
  - του Π.Δ. 71/03-07-2019 και ιδίως του άρθρου 65,
  - του ν. 4472/2017 (Α' 74) και ιδίως των άρθρων 118 και 119,
  - του ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 201/24/Ε και 2014/25/ΕΕ)» (Α' 147), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα.
  - του ν. 4314/2014 (Α' 265) "Α) Για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014–2020, Β) Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2012/17 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2012 (ΕΕ L 156/16.6.2012) στο ελληνικό δίκαιο, τροποποίηση του ν. 3419/2005 (Α' 297) και άλλες διατάξεις" και του ν. 3614/2007 (Α' 267) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2007 -2013», και του ν. 3614/2007 (Α' 267) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2007 - 2013»
  - του ν. 4278/2014 (Α' 157) και ειδικότερα το άρθρο 59 «Άρση περιορισμών συμμετοχής εργοληπτικών επιχειρήσεων σε δημόσια έργα»,
  - του ν. 4270/2014 (Α' 143) «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) – δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει

- του ν. 4250/2014 «Διοικητικές Απλουστεύσεις - Καταργήσεις, Συγχωνεύσεις Νομικών Προσώπων και Υπηρεσιών του Δημοσίου Τομέα-Τροποποίηση Διατάξεων του π.δ. 318/1992 (Α'161) και λοιπές ρυθμίσεις» (Α' 74) και ειδικότερα το άρθρο 1 αυτού,
- του ν. 4129/2013 (Α' 52) «Κύρωση του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο»,
- του άρθρου 26 του ν.4024/2011 (Α 226) «Συγκρότηση συλλογικών οργάνων της διοίκησης και ορισμός των μελών τους με κλήρωση»,
- του ν. 4013/2011 (Α' 204) «Σύσταση ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων και Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων...»,
- του ν. 3886/2010 (Α' 173) «Δικαστική προστασία κατά τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων Εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με την Οδηγία 89/665/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21ης Ιουνίου 1989 (L 395) και την Οδηγία 92/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 25ης Φεβρουαρίου 1992 (L 76), όπως τροποποιήθηκαν με την Οδηγία 2007/66/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2007 (L335)»,
- του ν. 3861/2010 (Α' 112) «Ενίσχυση της διαφάνειας με την υποχρεωτική ανάρτηση νόμων και πράξεων των κυβερνητικών, διοικητικών και αυτοδιοικητικών οργάνων στο διαδίκτυο "Πρόγραμμα Διαύγεια" και άλλες διατάξεις»,
- των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 20, των άρθρων 80-110, της παραγράφου 1α του άρθρου 176 ν. 3669/2008 (Α' 116) «Κύρωση της Κωδικοποίησης της νομοθεσίας κατασκευής δημοσίων έργων» (ΚΔΕ),
- του ν. 3548/2007 (Α' 68) «Καταχώριση δημοσιεύσεων των φορέων του Δημοσίου στο νομαρχιακό και τοπικό Τύπο και άλλες διατάξεις»,
- του ν. 2690/1999 (Α' 45) «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις»
- του π.δ 80/2016 «Ανάληψη υποχρεώσεων από τους διατάκτες» (Α' 145)
- του π.δ 28/2015 (Α' 34) «Κωδικοποίηση διατάξεων για την πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα και στοιχεία»,
- της με αριθ. ΔΝΣ/61034/ΦΝ 466/29-12-2017 Απόφασης του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών «Κατάρτιση, τήρηση και λειτουργία του Μητρώου μελών επιτροπών διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών (Μη.Μ.Ε.Δ.) της παρ. 8 (η) του άρθρου 221 του ν. 4412/2016» (Β 4841), όπως τροποποιήθηκε με την όμοια απόφαση ΥΑ ΔΝΣ/οικ.21137/ΦΝ 466/2-5-2018 (Β 1511).
- της με αριθ. 50844/11-5-2018 Απόφασης του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης «Συγκρότηση και ορισμός μελών γνωμοδοτικής επιτροπής επί της επάρκειας των ληφθέντων επανορθωτικών μέτρων οικονομικών φορέων προς απόδειξη της αξιοπιστίας τους» (ΥΟΔΔ 279), όπως τροποποιήθηκε με την όμοια απόφαση 77868 - 18/07/2018 (ΥΟΔΔ 441).
- της με αρ. 117384/26-10-2017 Κοινής Υπουργικής Απόφασης (3821 Β') «Ρυθμίσεις τεχνικών ζητημάτων που αφορούν την ανάθεση των Δημοσίων Συμβάσεων έργων, μελετών, και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών με χρήση των επιμέρους εργαλείων και διαδικασιών του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.)».
- της με αρ. 57654/2017 Υπουργικής Απόφασης (Β' 1781) «Ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων λειτουργίας και διαχείρισης του Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης»,
- της με αρ. 56902/215/19-05-2017 Υπουργικής Απόφασης (Β' 1924) «Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.)»,

3.2 Ο ν. 3310/2005 “Μέτρα για τη διασφάλιση της διαφάνειας και την αποτροπή καταστρατηγήσεων κατά τη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων” (Α' 30), όπως τροποποιήθηκε με το ν. 3414/2005 (Α' 279), για τη διασταύρωση των στοιχείων του αναδόχου με τα στοιχεία του Ε.Σ.Ρ., το π.δ. 82/1996 (Α 66) «Ονομαστικοποίηση των μετοχών Ελληνικών Ανωνύμων Εταιρειών που μετέχουν στις διαδικασίες ανάληψης έργων ή προμηθειών του Δημοσίου ή των νομικών προσώπων του ευρύτερου δημόσιου τομέα», η κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επικρατείας υπ' αριθμ. 20977/2007 (Β' 1673) σχετικά με τα “Δικαιολογητικά για την τήρηση των μητρώων του Ν.3310/2005, όπως τροποποιήθηκε με το Ν.3414/2005”, καθώς και η απόφαση του Υφυπουργού Οικονομίας και Οικονομικών υπ' αριθμ.1108437/2565/ΔΟΣ/2005 (Β' 1590) “Καθορισμός χωρών στις οποίες λειτουργούν εξωχώριες εταιρείες”.

- 3.3 Οι διατάξεις του ν. 2859/2000 (Α' 248) «Κύρωση Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας».
- 3.4 Οι σε εκτέλεση των ανωτέρω διατάξεων εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, καθώς και λοιπές διατάξεις που αναφέρονται ρητά ή απορρέουν από τα οριζόμενα στα συμβατικά τεύχη της παρούσας καθώς και το σύνολο των διατάξεων του ασφαλιστικού, εργατικού, περιβαλλοντικού και φορολογικού δικαίου και γενικότερα κάθε διάταξη (Νόμος, Π.Δ., Υ.Α.) και ερμηνευτική εγκύκλιος που διέπει την ανάθεση και εκτέλεση του έργου της παρούσας Σύμβασης, έστω και αν δεν αναφέρονται ρητά.

Άρθρο 4° **Τρόπος εκτέλεσης του έργου**

Η εκτέλεση του έργου θα γίνει με εργολαβία υπό την επίβλεψη της **Δ/σης Οδοποιίας, Αποχέτευσης & Κοινοχρήστων Χώρων**. Η διαδικασία επιλογής του αναδόχου θα γίνει με Ανοικτή Διαδικασία (άρθρο 27 του Ν.4412/2016), με προθεσμίες διαδικασιών σύναψης που ορίζονται στο άρθρο 121 του Ν.4412/2016, μετά από Δημόσιο Διαγωνισμό με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής, με σφραγισμένες προσφορές **με επιμέρους ποσοστά έκπτωσης κατά ομάδες τιμών και έλεγχο ομαλότητας αυτών**, στις τιμές του συμπληρωμένου Τιμολογίου Μελέτης, που εκφράζεται σε ακέραιες μονάδες επί τοις εκατό, σύμφωνα με την παρ. 2^α του άρθρου **95 του Ν. 4412/2016** και με τα οριζόμενα στη διακήρυξη.

Άρθρο 5° **Αναθεώρηση τιμών τιμολογίου, τροποποίηση Προϋπολογισμού** **Εργολαβικά ποσοστά – Επιβαρύνσεις**

- A) Για την αναθεώρηση τιμών του τιμολογίου έχουν εφαρμοστεί οι διατάξεις του άρθρου 153 του Ν. 4412/16.
- B) Για τις επείγουσες πρόσθετες εργασίες έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 155 του Ν. 4412/16, υπό την επιφύλαξη των οριζόμενων στο άρθρο 132 του ίδιου νόμου.
- Γ) Για την ανάθεση συμπληρωματικών εργασιών στον ανάδοχο, έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας (του άρθρου 156 του Ν. 4412/2016).
- Δ) Για την περίπτωση που θα παραστεί ανάγκη κανονισμού τιμών μονάδος νέων εργασιών αυτές θα γίνουν σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 156 του Ν. 4412/2016.
1. α) Το έργο εκτελείται, σύμφωνα με τη Σύμβαση και τα τεύχη που τη συνοδεύουν. Ο φορέας κατασκευής του έργου έχει το δικαίωμα αν προκύψει ανάγκη εκτέλεσης συμπληρωματικών εργασιών που δεν περιλαμβάνονται στο αρχικό ανατεθέν έργο, ούτε στην πρώτη συναφθείσα Σύμβαση και οι οποίες κατέστησαν αναγκαίες λόγω απροβλέπτων περιστάσεων κατά την εκτέλεση του έργου, όπως αυτό περιγράφεται στην αρχική Σύμβαση, να συνάπτει Σύμβαση με τον ανάδοχο του έργου με την προϋπόθεση ότι οι συμπληρωματικές εργασίες δεν μπορούν τεχνικά ή οικονομικά να διαχωριστούν από την κύρια Σύμβαση, χωρίς να δημιουργήσουν μείζονα προβλήματα για τις αναθέτουσες αρχές ή όταν αυτές οι εργασίες, μολονότι μπορούν να διαχωριστούν από την αρχική Σύμβαση είναι απόλυτα αναγκαίες για την τελειοποίησή της χωρίς να μεταβάλλουν τη συνολική της φύση.
- β) Το συνολικό ποσό των συμβάσεων αυτών στο οποίο συμπεριλαμβάνεται και η αμοιβή για τη σύνταξη των απαιτούμενων μελετών για τις συμπληρωματικές εργασίες απαγορεύεται να υπερβαίνει το ποσοστό του πενήντα τοις εκατό (50%) του ποσού της αξίας της αρχικής Σύμβασης, χωρίς την αναθεώρηση και το ΦΠΑ.
- Οι συμπληρωματικές συμβάσεις συνολικού ύψους μέχρι 15% της αξίας της αρχικής Σύμβασης δύνανται να τροποποιούνται άνευ νέας διαδικασίας σύναψης δημόσιας Σύμβασης, εφόσον πληρούνται αθροιστικά η περίπτωση α' της παραγράφου 1 και η παράγραφος 2 του άρθρου 132 του Ν. 4412/2016.
- Για τις εργασίες των άρθρων 154 και 155, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 132 του Ν. 4412/2016, δεν απαιτείται εκ των προτέρων η σύνταξη Ανακεφαλαιωτικού Πίνακα Εργασιών (Α.Π.Ε.) της παραγράφου 2 ή Σύμβασης για την εκτέλεση ή την πληρωμή τους.

Η εκτέλεση των συμπληρωματικών εργασιών είναι υποχρεωτική για τον ανάδοχο του έργου και, προκειμένου να υπογραφεί η Σύμβαση για την εκτέλεσή τους, απαιτείται γνώμη του οικείου τεχνικού συμβουλίου. Για τον καθορισμό τιμών μονάδας στις εργασίες της συμπληρωματικής Σύμβασης λαμβάνονται οι τιμές της αρχικής Σύμβασης και για τον κανονισμό τιμών μονάδας στις νέες εργασίες της συμπληρωματικής Σύμβασης εφαρμόζονται οι παράγραφοι 4, 5 και 6.

2.Κάθε Σύμβαση επόμενη της αρχικής συνοδεύεται από Ανακεφαλαιωτικό Πίνακα Εργασιών (Α.Π.Ε.) που περιλαμβάνει ιδίως τις ενδείξεις των εργασιών, τις τιμές μονάδας των εργασιών, τα μεγέθη των ποσοτήτων, τις δαπάνες του προϋπολογισμού δημοπράτησης του αρχικά ανατεθέντος έργου, του προϋπολογισμού της αμέσως προηγούμενης Σύμβασης και του προϋπολογισμού της προς κατάρτιση νέας Σύμβασης.

Περιλαμβάνει ακόμη και το κονδύλιο των απρόβλεπτων, καθώς και την προβλεπόμενη δαπάνη για αναθεώρηση, και Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.). Οι δαπάνες για εγκεκριμένες αποζημιώσεις μη υποκείμενες σε Φ.Π.Α. περιλαμβάνονται σε διακριτή ενότητα του Α.Π.Ε. για την καταγραφή της οικονομικής εικόνας του έργου.

3.Τροποποιήσεις της Σύμβασης χωρίς αύξηση της αξίας της μπορούν να γίνουν:

α) Με το κονδύλιο των απρόβλεπτων δαπανών που περιλαμβάνονται στην αρχική Σύμβαση καλύπτονται ιδίως δαπάνες που προκύπτουν από εφαρμογή νέων κανονισμών ή κανόνων που καθιερώθηκαν ως υποχρεωτικοί μετά την ανάθεση του έργου, καθώς και από προφανείς παραλείψεις ή σφάλματα της προμέτρησης της μελέτης ή από απαιτήσεις της κατασκευής οι οποίες καθίστανται απαραίτητες για την αρτιότητα και λειτουργικότητα του έργου, παρά την πλήρη εφαρμογή των σχετικών προδιαγραφών κατά την κατάρτιση των μελετών του έργου και υπό την προϋπόθεση να μην τροποποιείται το «βασικό σχέδιο» του έργου, δηλαδή ή όλη κατασκευή, καθώς και τα βασικά διακριτά στοιχεία της, όπως προβλέπονται από την αρχική Σύμβαση. Για τη διάθεση του κονδυλίου των απρόβλεπτων δαπανών συντάσσεται Α.Π.Ε. που δεν μπορεί να συμπεριλάβει συμπληρωματικές εργασίες, οι οποίες κατέστησαν αναγκαίες λόγω απρόβλεπτων περιστάσεων. Τα ποσά των απρόβλεπτων δαπανών ανέρχονται σε ποσοστό εννέα τοις εκατό (9%) επί της αξίας της αρχικής Σύμβασης, χωρίς το συνυπολογισμό των κονδυλίων αναθεώρησης και Φ.Π.Α., για έργα συνολικού προϋπολογισμού ίσου ή μεγαλύτερου του ορίου εφαρμογής της Κοινοτικής Νομοθεσίας, σύμφωνα με την απόφαση Δ17α/08/78/ΦΝ 357/3.11.1995 (Β'941) και **δεκαπέντε τοις εκατό (15%)** για έργα προϋπολογισμού μικρότερου του ως άνω ορίου, σύμφωνα με την απόφαση Δ17α/07/45/ΦΝ 380/27.5.1996 (409 Β') και μπορεί να αναπροσαρμόζεται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Το ποσό των απρόβλεπτων δαπανών επανυπολογίζεται κατά την υπογραφή της Σύμβασης, ανάλογα με την προσφερθείσα έκπτωση, ώστε να διατηρείται σταθερή η ποσοστιαία αναλογία, σύμφωνα με το άρθρο 135 του Ν. 4412/2016.

β) Οι συμβατικές ποσότητες εργασιών μίας Σύμβασης εκτέλεσης δημόσιου έργου επιτρέπεται να μειωθούν και η δαπάνη που εξοικονομείται («επί έλασσον δαπάνη») να χρησιμοποιηθεί για την εκτέλεση άλλων εργασιών της ίδιας εργολαβίας, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι κατωτέρω προϋποθέσεις:

αα) Αναφέρεται ρητά η δυνατότητα αυτή στη διακήρυξη, τη Σύμβαση και τα συμβατικά τεύχη.

ββ) Δεν τροποποιείται το «βασικό σχέδιο» της προκήρυξης, ούτε οι προδιαγραφές του έργου, όπως περιγράφονται στα συμβατικά τεύχη, ούτε να καταργείται ομάδα εργασιών της αρχικής Σύμβασης.

γγ) Δεν θίγεται η πληρότητα, ποιότητα και λειτουργικότητα του έργου.

δδ) Δεν χρησιμοποιείται για την πληρωμή νέων εργασιών που δεν υπήρχαν στην αρχική Σύμβαση.

εε) Δεν υπερβαίνει η δαπάνη αυτή, κατά τον τελικό εγκεκριμένο Ανακεφαλαιωτικό Πίνακα Εργασιών του έργου, ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) της συμβατικής δαπάνης ομάδας εργασιών του έργου ούτε, αθροιστικά, ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) της δαπάνης της αρχικής αξίας Σύμβασης χωρίς Φ.Π.Α., αναθεώρηση τιμών και απρόβλεπτες δαπάνες. Στην αθροιστική αυτή ανακεφαλαίωση λαμβάνονται υπόψη μόνο οι μεταφορές δαπάνης από μία ομάδα εργασιών σε άλλη.

Τα ποσά που εξοικονομούνται, εφόσον υπερβαίνουν τα ανωτέρω όρια (20% ή και 10%), μειώνουν ισόποσα τη δαπάνη της αξίας Σύμβασης χωρίς Φ.Π.Α., αναθεωρήσεις και

απρόβλεπτες δαπάνες. Για τη χρήση των «επί έλασσον δαπανών» απαιτείται σε κάθε περίπτωση η σύμφωνη γνώμη του οικείου τεχνικού συμβουλίου, ύστερα από εισήγηση του φορέα υλοποίησης.

Ο προϋπολογισμός των έργων στα οποία εφαρμόζεται η παράγραφος αυτή αναλύεται σε Ομάδες Εργασιών, οι οποίες συντίθενται από εργασίες που υπάγονται σε ενιαία υποσύνολα του τεχνικού αντικειμένου των έργων, έχουν παρόμοιο τρόπο κατασκευής και επιδέχονται το ίδιο ποσοστό έκπτωσης στις τιμές μονάδας τους. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, η οποία μετά την έκδοσή της θα έχει εφαρμογή σε όλα τα ως άνω έργα, προσδιορίζονται οι Ομάδες Εργασιών ανά κατηγορία έργων.

4. Όλα τα όρια ή ποσοστά του άρθρου αυτού αναφέρονται στα αρχικά ποσά και τιμές της Σύμβασης μαζί με τα απρόβλεπτα και δεν περιλαμβάνονται σε αυτά αναθεώρηση τιμών, μεταγενέστερη τροποποίησή τους ή οποιαδήποτε αποζημίωση.

5. Αν στον Ανακεφαλαιωτικό Πίνακα Εργασιών περιλαμβάνονται και εργασίες για τις οποίες δεν υπάρχουν τιμές μονάδας, ο Ανακεφαλαιωτικός Πίνακας συνοδεύεται από πρωτόκολλο που κανονίζει τις τιμές για τις εργασίες αυτές. Ο κανονισμός τιμών μονάδας νέων εργασιών γίνεται με υποχρεωτική εφαρμογή κατά σειρά των κατωτέρω περιπτ. α), β) και γ) ως εξής:

α) για εργασίες για τις οποίες υπάρχουν συμβατικές τιμές για παρόμοιες ή ανάλογες εργασίες, οι τιμές καθορίζονται ανάλογα προς αυτές,

β) για εργασίες για τις οποίες δεν υπάρχουν παρόμοιες ή ανάλογες συμβατικές τιμές αλλά περιλαμβάνονται σε εγκεκριμένα ή συμβατικά αναλυτικά τιμολόγια (αναλύσεις τιμών), οι τιμές καθορίζονται, σύμφωνα με τα τιμολόγια αυτά και

γ) για εργασίες που δεν περιλαμβάνονται στις προηγούμενες περιπτώσεις οι τιμές καθορίζονται με βάση τα πραγματικά στοιχεία κόστους.

Η εξακρίβωση του κόστους γίνεται από επιτροπή που συγκροτείται από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία και αποτελείται από τρεις (3) τεχνικούς υπαλλήλους, που έχουν την αντίστοιχη ικανότητα. Στα μέλη της επιτροπής περιλαμβάνεται και ο επιβλέπων το έργο τεχνικός υπάλληλος. Σε περίπτωση που δεν επαρκεί το τεχνικό προσωπικό η επιτροπή συγκροτείται από δύο (2) τεχνικούς υπαλλήλους, μη αποκλειόμενης της συμμετοχής στην επιτροπή του επιβλέποντα και του προϊσταμένου της διευθύνουσας Υπηρεσίας. Η προϊσταμένη αρχή μπορεί σε κάθε περίπτωση να διατάξει τη διενέργεια δοκιμαστικών εργασιών από τον ανάδοχο και να συγκροτήσει άλλη επιτροπή από τεχνικούς υπαλλήλους για την παρακολούθηση της απόδοσης των απαραίτητων συντελεστών παραγωγής της νέας εργασίας. Στοιχεία που έχουν προκύψει για τον κανονισμό της τιμής της ίδιας εργασίας ή τμήματος αυτής του ίδιου φορέα κατασκευής του έργου ή άλλων φορέων του δημόσιου τομέα ή από δοκιμαστικές εργασίες εξακρίβωσης του κόστους άλλων εργολαβιών, δεν αποτελούν τεκμήριο για τον κανονισμό τιμών. Η περίπτωση γ) εφαρμόζεται μόνο για το μέρος της νέας τιμής που δεν μπορεί να κανονιστεί, σύμφωνα με τις περιπτώσεις α) ή β). Στην «ανάλυση της τιμής» διαχωρίζονται τα τμήματα που κανονίζονται, σύμφωνα με την περίπτωση γ) από τα τμήματα που κανονίζονται, σύμφωνα με τις περιπτώσεις α) ή β).

Για εργασίες που είναι παρεμφερείς προς συμβατικές ή ήδη καθορισμένες νέες, οι τιμές κατά τα παραπάνω συντάσσονται μόνο για τα επιπλέον ή επί έλαττον στοιχεία κόστους.

Ο κανονισμός νέων τιμών γίνεται με τις βασικές τιμές ιδίως των ημερομισθίων, υλικών και μισθωμάτων μηχανημάτων, σύμφωνα με τα πρακτικά διαπίστωσης βασικών τιμών υλικών εργατικών και μισθωμάτων από την Επιτροπή Διαπίστωσης Τιμών Δημοσίων Έργων Ε.Δ.Τ.Δ.Ε. του Γ' Τριμήνου 2012. Οι προκύπτουσες από πρόσφατα στοιχεία κόστους τιμές ανάγονται στο χρόνο εκκίνησης της αναθεώρησης με αντίστροφη εφαρμογή του σχετικού τύπου της αναθεώρησης.

Οι τιμές που κανονίζονται, σύμφωνα με την περίπτωση β) υπόκεινται στη σχετική έκπτωση της δημοπρασίας, ρητή ή τεκμαρτή. Η ρητή ή τεκμαρτή έκπτωση εφαρμόζεται και στην περίπτωση α), αν η έκπτωση δεν περιλαμβάνεται στην όμοια ή ανάλογη εργασία, καθώς και στο μέρος της τιμής της περίπτωσης γ) που κανονίζεται, σύμφωνα με τις περιπτώσεις α) ή β).

Οι τιμές ιδίως των υλικών των μηχανικών εξοπλισμών, των συσκευών, που δεν περιλαμβάνονται στις βασικές τιμές, υπόκεινται στη σχετική έκπτωση της δημοπρασίας, αν αποδεδειγμένα τα είδη αυτά υπάρχουν ευρέως διαδεδομένα στο εμπόριο.

Στις συμβάσεις έργων του άρθρου 50, ορίζεται υποχρεωτικά στα έγγραφα της Σύμβασης τεκμαρτή έκπτωση και για τον προσδιορισμό της λαμβάνεται υπόψη, μεταξύ των άλλων, η φύση του έργου, οι ιδιαιτερότητες και δυσκολίες των εργασιών και κάθε άλλο στοιχείο που προσιδιάζει στο συγκεκριμένο έργο.

6. Η τιμή μονάδας νέας εργασίας που κανονίζεται, σύμφωνα με την περίπτωση β) της παρ. 5 ή το μέρος της τιμής της περίπτωσης γ), που κανονίζεται, σύμφωνα με την περίπτωση β) της παραγράφου 5, ανάγεται στο επίπεδο των τιμών της προσφοράς, πολλαπλασιαζόμενη με σταθερό συντελεστή που αφορά στη συμβατική ομάδα ομοειδών εργασιών στην οποία εντάσσεται η υπόψη νέα εργασία. Ο σταθερός συντελεστής «σ» προκύπτει από τον τύπο:

$\sigma = A : B$ όπου:

A: Η δαπάνη της συμβατικής ομάδας ομοειδών εργασιών, που εντάσσεται η νέα εργασία, με τιμές του προϋπολογισμού Υπηρεσίας του χρόνου δημοπράτησης του έργου ή άλλου ισχύοντος για την εργολαβία χρόνου εκκίνησης της αναθεώρησης και

B: Η δαπάνη της συμβατικής ομάδας ομοειδών εργασιών, στην οποία εντάσσεται η νέα εργασία, με τιμές των ισχυουσών εγκεκριμένων αναλύσεων τιμών του χρόνου δημοπράτησης του έργου ή άλλου ισχύοντος για την εργολαβία χρόνου εκκίνησης της αναθεώρησης.

Η τιμή μονάδας νέας εργασίας που από τη φύση της δεν εντάσσεται σε κάποια από τις συμβατικές ομάδες ομοειδών εργασιών καθορίζεται πολλαπλασιαζόμενη με συντελεστή που υπολογίζεται με τον ίδιο παραπάνω τύπο $\sigma = A/B$ όπου οι δαπάνες A και B αφορούν στις εργασίες του προϋπολογισμού Υπηρεσίας που θεωρούνται ότι αποτελούν μια ομάδα εργασιών. Για τον υπολογισμό των δαπανών, με βάση τις οποίες προσδιορίζονται τα ανωτέρω ηλίκια λαμβάνονται υπόψη μόνο οι εργασίες εκείνες του προϋπολογισμού Υπηρεσίας, οι οποίες είτε υπάρχουν αυτούσιες στις εκάστοτε ισχύουσες εγκεκριμένες αναλύσεις τιμών ή εγκεκριμένα τιμολόγια δημοπράτησης έργων είτε υπάρχουν ως αυτούσια τμήματα εργασιών των αναλύσεων ή Τιμολογίων αυτών. Στις περιπτώσεις που ο προϋπολογισμός Υπηρεσίας περιλαμβάνει «κατ' αποκοπήν τιμές» ή οι τιμές του τιμολογίου είναι αναλυτικές ή περιληπτικές για ολοκληρωμένα τμήματα σύνθετων εργασιών ή είναι κατ' αποκοπήν τιμές για ευρύτερα τμήματα του έργου ή για όλο το έργο, με τα έγγραφα της Σύμβασης εγκρίνεται υποχρεωτικά και ανάλυση της τιμής των εργασιών αυτών ή βασικών επί μέρους συνιστωσών εργασιών που επηρεάζουν άμεσα την «κατ' αποκοπήν τιμή» και που περιλαμβάνονται στις ανωτέρω ισχύουσες εγκεκριμένες αναλύσεις τιμών.

Ο ανωτέρω τρόπος καθορισμού τιμών των νέων εργασιών δεν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις του άρθρου 50. Με τη διακήρυξη ορίζεται για τις περιπτώσεις αυτές σταθερός συντελεστής, που καθορίζεται με βάση τις γενικές αρχές τιμολόγησης των εργασιών στους προϋπολογισμούς Υπηρεσίας από τους φορείς κατασκευής των έργων και πάντως σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερος του 0,90.

Οι νέες τιμές μονάδας εργασιών που καθορίζονται με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου προσαυξάνονται με το ποσοστό γενικών εξόδων και οφέλους του αναδόχου που ισχύει για τη Σύμβαση, αν αυτό για την περίπτωση α' της παραγράφου 6 δεν περιέχεται στην παρόμοια ή ανάλογη τιμή.

7. Οι Ανακεφαλαιωτικοί Πίνακες Εργασιών και τα Πρωτόκολλα Κανονισμού Τιμών Μονάδας Νέων Εργασιών που τους συνοδεύουν συντάσσονται από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία και υπογράφονται από τον ανάδοχο ανεπιφύλακτα ή με επιφύλαξη. Αν ο Ανάδοχος αρνηθεί την υπογραφή, του κοινοποιείται ο ανακεφαλαιωτικός πίνακας και τα πρωτόκολλα, σύμφωνα με το άρθρο 143 του Ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 62 του Ν. 4782/2021. Στην περίπτωση αυτή, όπως και στην περίπτωση που ο Ανάδοχος υπέγραψε τα σχετικά έγγραφα με επιφύλαξη, δικαιούται να υποβάλει ένσταση. Ο Ανακεφαλαιωτικός Πίνακας Εργασιών και τα πρωτόκολλα νέων τιμών εγκρίνονται με ή χωρίς διορθώσεις από την προϊσταμένη αρχή, στην οποία διαβιβάζονται μαζί με την ένσταση του αναδόχου, την αιτιολογική έκθεση για την ανάγκη των τροποποιήσεων, τον τρόπο κανονισμού των τιμών και κάθε σχετική πληροφορία. Αν έχει υποβληθεί ένσταση διατυπώνεται και η γνώμη της Διευθύνουσας Υπηρεσίας στο περιεχόμενο της ένστασης αυτής. **Μετά την έγκριση του Ανακεφαλαιωτικού Πίνακα Εργασιών, ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εκτελέσει τις σχετικές εργασίες χωρίς αυτό να θίγει τα δικαιώματά του για επίλυση της διαφοράς.**

Η Σύμβαση των συμπληρωματικών αυτών εργασιών πρέπει (βάσει της παρ. 8 της εγκυκλίου 43/09-10-1995 – σχετ. Δ17α/02/69/ΦΝ 380/09-10-95 έγγραφο του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. περί "οδηγιών για την εφαρμογή διατάξεων περί εκτέλεσης Δημοσίων Έργων" που αφορά στις διατάξεις του άρθρου 13 του Ν. 2338/95 (ΦΕΚ Α 202/14-09-95) και στις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 8 του Ν1418/84 περί συμπληρωματικών εργασιών λόγω απροβλέπτων περιστάσεων) να συνοδεύεται από τα ακόλουθα αναπόσπαστα στοιχεία:

- Ειδική αιτιολόγηση για τις αναγκαίες λόγω απροβλέπτων περιστάσεων εργασίες και για τη τυχόν αύξηση των συμβατικών ή των νόμιμα καθοριζόμενων Τ.Μ.Ν.Ε.
- Απόφαση έγκρισης ΠΚΤΜΝΕ και Σ.Π. (ανακεφαλαιωτικού) στον οποίο να εμφανίζονται οι τυχόν αυξομειώσεις εργασιών και η ολική υπέρβαση σε σχέση με το οικονομικό αντικείμενο της αρχικής Σύμβασης και σε χωριστό κεφάλαιο οι υπόψη συμπληρωματικές εργασίες.
- Η σύναψη της Σύμβασης θα γίνεται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις (όπως ορίζεται από τα άρθρα 105 και 135 του Ν. 4412/16) και θα προσκομίζεται η εγγύηση καλής εκτέλεσης.(άρθρο 72 του Ν. 4412/16).
- Προκειμένου να υπογραφεί η Σύμβαση είναι αδήριτη ανάγκη να υπάρχει εγκεκριμένη επιμέτρηση του συνόλου των εργασιών του έργου που έχουν προηγηθεί ή τμημάτων αυτοτελών τους ή μεμονωμένων εργασιών.
- Στην παρούσα εργολαβία ισχύει εργολαβικό ποσοστό **18%** επί της αξίας του τμήματος του έργου που εκτελείται και αποτιμάται με τιμές μονάδας.
- Σχετικά με τις απολογιστικές δαπάνες προμήθειας υλικών ισχύουν όλα τα οριζόμενα στο άρθρο 154 του Ν.4412/16 και μάλιστα υπάρχει δυνατότητα εκτέλεσης απολογιστικών εργασιών με τη παρούσα εργολαβία εφόσον δοθεί ειδική εντολή από τη Διευθύνουσα υπηρεσία και επίβλεψη.
- Η απολογιστική δαπάνη διαχείρισης των Αποβλήτων Εκσκαφών, Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ) , πληρώνεται βάση πραγματικών παραστατικών (τιμολόγιο) χωρίς την προσαύξηση ΓΕ και ΟΕ 18%. Επισημαίνεται ότι το ποσό της ανωτέρω απολογιστικής δαπάνης ΑΕΚΚ δεν υπόκειται σε κρατήσεις. Το ΓΕ & ΟΕ των απολογιστικών αφορά απολογιστικές εργασίες πλην της διαχείρισης ΑΕΚΚ και η συνολική δαπάνη υπόκειται στις νόμιμες κρατήσεις.

A. Στον Ανακεφαλαιωτικό Πίνακα θα περιλαμβάνονται οι εγκεκριμένες επιμετρήσεις του έργου και τελικά θα εμφανίζεται το ολικό κόστος του έργου σε σύγκριση με τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό.

B. Για τις απρόβλεπτες δαπάνες ισχύουν οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 4 του Ν. 2372/96 που έγιναν υποχρεωτικές με τη παρ. 7 της εγκυκλίου 8/1996 (σχετ. Δ17α/09/27/ΦΝ 380/27-03-96 έγγραφο) του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. περί "διατάξεων για συμπληρωματικές εργασίες και απρόβλεπτες δαπάνες στις συμβάσεις κατασκευής Δημοσίων Έργων".

Ειδικότερα σύμφωνα με τη παρ. 9 της εγκυκλίου 8/1996 ισχύουν τα ακόλουθα:

Με τα ποσά των απροβλέπτων δαπανών (απρόβλεπτα) καλύπτονται οι εργασίες ίδιου τεχνικού αντικείμενου με τη συγκεκριμένη Σύμβαση. Καλύπτονται ιδίως οι δαπάνες που προκύπτουν από την εφαρμογή νέων κανονισμών ή κανόνων που καθιερώθηκαν σαν υποχρεωτικοί μετά την ανάθεση του έργου, καθώς και δαπάνες από προφανείς παραλείψεις ή σφάλματα προμέτρησης της μελέτης και όχι τροποποιήσεις των σχεδίων και της μορφής του έργου.

Διευκρινίζεται εδώ ότι δε μπορούν με τις απρόβλεπτες δαπάνες να καλυφθούν εργασίες από αλλαγή της μελέτης ούτε εκείνες που οφείλονται σε "απρόβλεπτες περιστάσεις", αφού αυτές οι εργασίες αποτελούν αντικείμενο της ανωτέρω συμπληρωματικής Σύμβασης.

Επομένως με τις απρόβλεπτες δαπάνες καλύπτονται οι αυξήσεις ποσοτήτων εργασιών λόγω προμετρητικών σφαλμάτων ή και επιπλέον δαπάνες που προκύπτουν από την ορθή εφαρμογή της μελέτης του συμβατικού αντικείμενου.

Άρα κάθε δαπάνη ομάδας ομοειδών εργασιών που προέρχεται από αύξηση ποσοτήτων καλύπτεται από το ποσό των απροβλέπτων δαπανών, το οποίο καθορίζεται σύμφωνα με την εγκύκλιο 18/1996 (αρ. πρωτ. Δ17α/08/49/ΦΝ 380/10-06-96) του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. σε ποσοστό **15%** επί της αξίας της αρχικής Σύμβασης, χωρίς το συνυπολογισμό των κονδυλίων αναθεώρησης και ΦΠΑ, για έργα

προϋπολογισμού μικρότερου του ορίου εφαρμογής της Κοινοτικής Νομοθεσίας (§ 3 του άρθρου 156 του Ν.4412/16).

Η ανάλωση των απροβλέπτων δαπανών κατά την εκτέλεση του έργου, πρέπει να είναι διαρκώς φθίνουσα έως το ύψος του **15%**. Οι εργασίες που καλύπτονται από τις απρόβλεπτες δαπάνες δεν είναι "συμπληρωματικές εργασίες" και τιμολογούνται χωρίς καμιά προσαύξηση σύμφωνα με τις συμβατικές τιμές ή τις νόμιμα κανονιζόμενες τιμές ΤΜΝΕ.

Διευκρινίζεται ότι οι απρόβλεπτες δαπάνες που έχουν διορθωτικό χαρακτήρα και αφορούν στο τεχνικό αντικείμενο της Σύμβασης μπορούν να καλύψουν εργασίες οι οποίες μπορούν να τιμολογηθούν (βάσει της παρ. 9^α της εγκυκλίου 8/1996) σύμφωνα με τις νόμιμα κανονιζόμενες τιμές ΤΜΝΕ. Αναφέρεται χαρακτηριστικά το παράδειγμα που προκύπτει π.χ. λόγω διαφορετικού "χαρακτηρισμού εκσκαφών" από εκείνο που προέβλεπε η μελέτη που μπορεί να καλυφθεί από τα απρόβλεπτα κατόπιν τιμολόγησης του, γιατί πρόκειται για επιπλέον δαπάνη που προέκυψε κατά την εφαρμογή της συγκεκριμένης μελέτης και άρα εκτέλεση συγκεκριμένου συμβατικού αντικειμένου.

Άρθρο 6^ο

Λογαριασμοί, πληρωμές Αναδόχου, χρηματοδότηση έργου

Οι ανακεφαλαιωτικοί λογαριασμοί των κατά τη Σύμβαση οφειλομένων ποσών θα συντάσσονται σύμφωνα με το άρθρο 152 του Ν. 4412/16.

Τα υλικά που εισκομίστηκαν με έγκριση της Υπηρεσίας στο εργοτάξιο ή σε αποθήκες και τα οποία δηλώθηκαν, εγκρίθηκαν και περιελήφθησαν σε λογαριασμό, ανήκουν κατά κυριότητα στον Δ.Α. Αυτό δεν θα ερμηνευτεί ότι απαλλάσσει τον εργολάβο από την όλη ευθύνη για τα πιστοποιηθέντα υλικά και έργα, καθώς και για την αποκατάσταση τυχόν ζημιών του έργου, κλοπής υλικών κλπ ούτε σαν παραίτηση του εργοδότη από το δικαίωμα να απαιτήσει από τον ανάδοχο να εκπληρώσει όλους της όρους της Σύμβασης. Σχετικά ισχύουν και οι διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 152 του Ν. 4412/16

Το έργο χρηματοδοτείται από **ΕΣΠΑ 2014-2020**, με κωδ. **ΟΠΣ 5030477**, και το ποσοστό για γενικά έξοδα και όφελος του εργολάβου καθορίζεται σε **18%**.

Για την πληρωμή κάθε μερικής πιστοποίησης ο Ανάδοχος πρέπει να προσκομίζει αποδείξεις των υποχρεωτικών του καταβολών προς τα οικεία ταμεία, (τιμολόγιο θεωρημένο από την αρμόδια οικονομική εφορία, βεβαίωση φορολογικής ενημερότητας, γραμμάτιο είσπραξης αυτής υπέρ του Δημοσίου καταβολής του φόρου εισοδήματος αντιστοιχούντος στην πιστοποίηση κλπ) καθώς και εξοφλήσεις των υποχρεώσεων του μέχρι την ημέρα σύνταξης της πιστοποίησης προς τους Ασφαλιστικούς Οργανισμούς (ΙΚΑ, ΤΕΑΕΔΞΕ) ανακεφαλαιωτικώς.

Πλην των ανωτέρω και πριν από τη θεώρηση και του τελικού λογαριασμού θα ζητείται από τον ανάδοχο ή προσκόμιση βεβαίωσης του αρμοδίου υποκαταστήματος του ΙΚΑ περί εξοφλήσεως κάθε σχετικής προς την εκτέλεση του έργου ασφαλιστικής εισφοράς.

Άρθρο 7^ο

Πρόγραμμα Ποιότητας Έργου

Το Πρόγραμμα Ποιότητας του Έργου (Π.Π.Ε), (άρθρο 158 του Ν.4412/16) που θα υποβάλει ο Ανάδοχος μέσα σε ένα μήνα από την υπογραφή της Σύμβασης και το οποίο θα πρέπει να συνταχθεί σύμφωνα με τις διατάξεις των αποφάσεων ΔΕΕΠ/οικ.502/13.10.2000 (ΦΕΚ 1265 Β'), ΔΙΠΑΔ/οικ. 611/24.7.2001 (ΦΕΚ 1013 Β'), ΔΙΠΑΔ/οικ.501/1.7.2003 (ΦΕΚ 928 Β') του Υφυπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, των αποφάσεων: α) ΔΕΕΠΠ/οικ.41/19.1.2001 (Φε Κ 94 Β'), β) ΔΕΕ ΠΠ/οικ.110/12.5.2003 (ΦΕΚ 624 Β') του Υφυπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, γ) η Δ14/43309/5.3.2001 (ΦΕΚ 332 Β') τον Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, και δ) η ΔΙΠΑΔ/οικ.12/13.01.2009, θα αποτελεί το εσωτερικό κανονιστικό έγγραφο τον έργου και θα παρέχει όλα τα εργαλεία παρακολούθησής του, συγκέντρωσης των στοιχείων, τεκμηρίωσης των εργασιών που έχουν εκτελεστεί και αρχειοθέτησής τους.

Σημειώνεται ότι για τα έργα των οποίων ο προϋπολογισμός είναι μικρότερος τον ανωτάτου ορίου της 2ης τάξης τον ΜΕΕΠ, δεν απαιτείται πρόγραμμα ποιότητας έργου. Το Πρόγραμμα Ποιότητας του Έργου (Π.Π.Ε), είναι υποχρεωτικό σε κάθε δημόσιο έργο προϋπολογισμού > 1.500.000 € χωρίς ΦΠΑ .

Άρθρο 8°

Προθεσμία εκτελέσεως του έργου, υπέρβαση προθεσμίας, παρατάσεις, ποινικές ρήτρες, έκπτωση αναδόχου

Η προθεσμία εκτελέσεως του έργου ορίζεται σε **δεκαοκτώ (18) μήνες** από την ημερομηνία υπογραφής της Σύμβασης (άρθρο 147 του Ν. 4412/16).

- α) Σε δεκαπέντε (15) ημερολογιακές ημέρες από την ημέρα που θα υπογραφεί Σύμβαση ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να υποβάλει στην Υπηρεσία τις παρατηρήσεις του.
- β) Σε δεκαπέντε (15) ημερολογιακές ημέρες από την ημέρα που θα υπογραφεί Σύμβαση ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να υποβάλλει μελέτη διατήρησης κυκλοφορίας. Δεν αναγνωρίζεται στον ανάδοχο παράταση συνολικής ή τμηματικής προθεσμίας λόγω ισχυρισμού άγνοιας των τοπικών συνθηκών της περιοχής του έργου.
- γ) Ο Ανάδοχος κατασκευής του έργου υποχρεούται επίσης μέσα σε ένα (1) μήνα από την υπογραφή της Σύμβασης να συντάξει και να υποβάλει οργανόγραμμα του εργοταξίου, στο οποίο θα περιγράφονται λεπτομερώς τα πλήρη στοιχεία στελεχών, εξοπλισμού και μηχανημάτων που θα περιλαμβάνει η εργοταξιακή ανάπτυξη για την εκτέλεση του έργου (παρ.4 άρθρο 145 του ν. 4412/2016).
- δ) Σε δεκαπέντε (15) ημερολογιακές ημέρες από την ημέρα που θα υπογραφεί Σύμβαση ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να υποβάλλει χρονοδιάγραμμα για την κατασκευή του έργου, σύμφωνα με το άρθρο 145 του Ν. 4412/16. Τα εν λόγω χρονοδιαγράμματα κατασκευής του έργου (σύμφωνα με τη Σύμβαση) εγκρίνονται με τυχόν τροποποιήσεις και συμπληρώσεις από την Υπηρεσία μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες. Έτσι σε κάθε Σύμβαση κατασκευής του έργου ορίζεται προθεσμία για την περάτωση του στο σύνολο και κατά τμήματα. Η έναρξη των εργασιών του έργου από μέρος του αναδόχου δεν μπορεί να καθυστερήσει πέραν των τριάντα (30) ημερών από την υπογραφή της Σύμβασης.
Το χρονοδιάγραμμα αναπροσαρμόζεται σε περίπτωση μεταβολών των τμηματικών ή συνολικών προθεσμιών ή του αντικειμένου του έργου.
Η μη τήρηση των ανωτέρω προθεσμιών με υπαιτιότητα του αναδόχου συνεπάγεται επιβολή χρηματικών κυρώσεων, αποτελεί λόγο έκπτωσης του αναδόχου και γενικά ισχύουν και τα οριζόμενα για τις εργοληπτικές επιχειρήσεις στις διατάξεις των άρθρων 148 & 160 του Ν. 4412/16.
Παράταση προθεσμιών σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 147 του Ν. 4412/16 γίνεται μόνο ύστερα από έγκριση της Προϊστάμενης αρχής (αν οι καθυστερήσεις δεν οφείλονται σε υπαιτιότητα του αναδόχου). Σε κάθε περίπτωση ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να συνεχίσει την κατασκευή του έργου για επιπλέον χρονικό διάστημα ίσο με το ένα τρίτο της συνολικής προθεσμίας και πάντως όχι μικρότερο από των τριών (3) μηνών (οριακή προθεσμία). Η συνολική προθεσμία υπολογίζεται με βάση την αρχική συμβατική προθεσμία και τις τυχόν παρατάσεις που εγκρίθηκαν (κατόπιν σχετικού αιτήματος του αναδόχου μέσα στην αρχική συμβατική προθεσμία) οι οποίες όμως παρατάσεις δεν οφείλονται σε υπαιτιότητα του (παρ.7 του άρθρου 147 του ν. 4412/2016).
Σε κάθε περίπτωση μπορεί ο κύριος του φορέα του έργου της κατασκευής (για την κάλυψη ή περιορισμό καθυστερήσεων του έργου για τις οποίες καθυστερήσεις ευθύνεται ο Ανάδοχος) να δώσει εντολή στον ανάδοχο να επιταχύνει τις εργασίες, εκτελώντας πρόσθετες εργασίες σε συνδυασμό με τα τυχόν απαραίτητα πρόσθετα μέτρα, χωρίς καμιά πρόσθετη αποζημίωση.
Ο Ανάδοχος υποχρεούται να διαθέτει επαρκή εργατικά χέρια και μηχανικά μέσα και να εφαρμόζει υπερωρίες, νυχτερινά συνεργεία και εργασία κατά τις εξαιρέσιμες ημέρες, αν έτσι απαιτεί η καλή και εμπρόθεσμη εκτέλεση του έργου, χωρίς να δικαιούται καμίας πρόσθετης αποζημίωσης από αυτό το λόγο. Η Υπηρεσία μπορεί σε κάθε στιγμή να απαιτήσει από τον ανάδοχο να αυξήσει τον αριθμό των συνεργείων, τις υπερωρίες και τον αριθμό των μηχανημάτων, αν κρίνει ότι ο ρυθμός της προόδου του έργου δεν είναι ικανοποιητικός.
- ε) Σε περίπτωση υπέρβασης των ανωτέρω προθεσμιών ή των τυχόν παρατάσεων που οφείλονται σε υπαιτιότητα του αναδόχου, του επιβάλλεται από το Δ.Α. ποινική ρήτρα, όπως ορίζεται στο

άρθρο 148 του Ν.4412/16 για κάθε παρερχόμενη ημέρα. Το ποσό της ποινικής ρήτρας παρακρατείται από την πρώτη προς πληρωμή πιστοποίηση που θα εκδοθεί. Αν δεν επαρκεί το οφειλόμενο στον ανάδοχο ποσό, τότε ο Δ.Α. μπορεί να εισπράξει το υπόλοιπο ποσό σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου περί εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων. Πάντως ο Εργοδότης διατηρεί παράλληλα το δικαίωμα να κηρύξει έκπτωτο τον ανάδοχο σύμφωνα με την ισχύουσα Νομοθεσία. Η κατάπτωση κάθε ποινικής ρήτρας, που μπορεί να συμβεί κατά τη διάρκεια της Σύμβασης, συμφωνείται να γίνεται με απόφαση του Δημάρχου, που θα είναι ανέκκλητη και δε θα υπόκειται σε οποιοδήποτε ένδικο μέσο ενώπιον Δικαστικής ή άλλης Αρχής. Αλλιώς, ρητώς παραιτείται από τώρα ο Ανάδοχος από παρόμοιο δικαίωμά του.

Επιπλέον (σύμφωνα με το άρθρο 160 του Ν. 4412/16) ο Ανάδοχος μπορεί να κηρυχθεί έκπτωτος με απόφαση του Προϊσταμένου της Δ/σας Υπηρεσίας αν υπερβεί με υπαιτιότητα του έστω και μία αποκλειστική προθεσμία του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος κατά δύο (2) τουλάχιστον μήνες ή καθυστερήσει την έναρξη εργασιών για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των τριάντα (30) ημερών από την υπογραφή της Σύμβασης ή δεν εφαρμόσει μέσα σε δύο μήνες από την υπογραφή της Σύμβασης το οργανόγραμμα εργοταξιακής ανάπτυξης.

Ιδιαίτερα ο Ανάδοχος μπορεί να κηρυχθεί έκπτωτος αν οι εργασίες είναι κατά σύστημα κακότεχνες ή τα υλικά που χρησιμοποιεί δεν ανταποκρίνονται στις σχετικές προδιαγραφές ή δεν τηρεί τους κανόνες ασφαλείας για τους εργαζομένους και το κοινό ή δεν λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για τη προστασία του περιβάλλοντος.

- στ) Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να τηρεί ηλεκτρονικό ημερολόγιο εργασίας και καιρικών συνθηκών σύμφωνα με το άρθρο 146 του Ν. 4412/16, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 65 του Ν. 4782/2021, που υπογράφεται με ψηφιακή υπογραφή από τον τηρούντα αυτό και αποστέλλεται ηλεκτρονικά στον προϊστάμενο της διευθύνουσας υπηρεσίας και στον επιβλέποντα του έργου.
- ζ) Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να τηρεί λεπτομερές Ημερολόγιο Μέτρων Ασφαλείας σύμφωνα, **βιβλίο υποδείξεων Τεχνικού Ασφαλείας και βιβλία αποδεικτικών στοιχείων Μηχανημάτων** με τις προβλεπόμενες σχετικές διατάξεις με τους συνταχθέντες από Τ.Ε.Ε. πίνακες Ελέγχου Εργασιών (όπως εξειδικεύονται στο παρόν έργο), καθώς και τα οριζόμενα στο με αριθ. ΔΙΠΑΠ/οικ.403/22-06-2006 έγγραφο του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.
- η) Σε περίπτωση που ο Ανάδοχος δεν εκπληρώσει τις συμβατικές του υποχρεώσεις ή δε συμμορφωθεί με τις γραπτές εντολές της Υπηρεσίας, που είναι σύμφωνες με τη Σύμβαση ή το νόμο, κηρύσσεται έκπτωτος σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 160 του Ν.4412/16.

Άρθρο 9°

Αντικατάσταση αρχικής Εγγυητικής Επιστολής – Υπογραφή Σύμβασης

Για την υπογραφή της Σύμβασης απαιτείται η παροχή εγγύησης καλής εκτέλεσης, σύμφωνα με την παρ. 1 β του άρθρου 157 του ν. 4281/2014 και την παρ. 1β του άρθρου 72 του ν.4412/2016, στον βαθμό που δεν αντίκειται σε αυτό, το ύψος της οποίας καθορίζεται σε ποσοστό **5%** επί της αξίας της Σύμβασης, χωρίς Φ.Π.Α.

Σε περίπτωση αναδόχου κοινοπραξίας, οι εγγυήσεις καλής εκτέλεσης είναι πάντοτε κοινές υπέρ όλων των μελών της (άρθρο 140 του ν. 4412/2016).

Οι εγγυήσεις εκδίδονται από πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν νόμιμα στα κράτη - μέλη της Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή στα κράτη-μέλη της ΣΔΣ και έχουν, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, το δικαίωμα αυτό. Μπορούν, επίσης, να εκδίδονται από το Ε.Τ.Α.Α. - Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. ή να παρέχονται με γραμμάτιο του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων με παρακατάθεση σε αυτό του αντίστοιχου χρηματικού ποσού. Αν συσταθεί παρακαταθήκη με γραμμάτιο παρακατάθεσης χρεογράφων στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, τα τοκομερίδια ή μερίσματα που λήγουν κατά τη διάρκεια της εγγύησης επιστρέφονται μετά τη λήξη τους στον υπέρ ου η εγγύηση οικονομικό φορέα.

Οι εγγυητικές επιστολές εκδίδονται κατ' επιλογή του αναδόχου από ένα ή περισσότερα πιστωτικά ιδρύματα, ανεξαρτήτως του ύψους των.

Κατά την υπογραφή της Σύμβασης και σύμφωνα με τις λοιπές διατάξεις των άρθρων 105 & 135 του Ν 4412/16 για το οποίο καταρτίζεται η Σύμβαση, η εγγυητική επιστολή για τη συμμετοχή στη Δημοπρασία αντικαθίσταται με εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης ποσού ίσου με το πέντε τοις εκατό

(5%) επί της αξίας της Σύμβασης, χωρίς Φ.Π.Α., σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 157 του Ν. 4281/2014.

Αυτή κατατίθεται υπό μορφή γραμματίου στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων ή εγγυητικής επιστολής αναγνωρισμένης Τράπεζας ή του ΤΣΜΕΔΕ. Επιπλέον θα πρέπει να προσκομισθεί από τον ανάδοχο προ της υπογραφής της Σύμβασης το ασφαλιστήριο συμβόλαιο με το οποίο να ασφαρίζει ο Ανάδοχος με δική του δαπάνη όλο το έργο σε σχετική Ασφαλιστική Εταιρεία έναντι οποιασδήποτε νομικής κάλυψης και οποιασδήποτε αποζημίωσης έναντι υλικών και σωματικών ζημιών αποζημίωσης τόσο των εργαζομένων που χρησιμοποιεί, όσο και τρίτων, δηλαδή υλικές ζημιές στο ίδιο το έργο, υλικές ζημιές σε προϋπάρχουσα περιουσία, σωματικές βλάβες ή θάνατος στο εργατοτεχνικό προσωπικό, υλικές ζημιές στις εγκαταστάσεις και στο μηχανολογικό εξοπλισμό, υλικές ζημιές, υλικές ζημιές, σωματικές βλάβες ή θάνατος σε τρίτους. Επίσης θα πρέπει να προσκομίσει ασφαλιστήριο συμβόλαιο αναγνωρισμένης Ασφαλιστικής Εταιρείας με το οποίο ασφαρίζεται έναντι ατυχημάτων το λοιπό προσωπικό του (που δεν υπάγεται στις διατάξεις του ΙΚΑ). Επιπλέον θα πρέπει να γίνει αναγγελία έργου στο ΙΚΑ προ της έναρξης των εργασιών σύμφωνα και με το αρ.πρ. Ε41/61/23-4-97 έγγραφο του ΙΚΑ.

Η Σύμβαση καταρτίζεται σύμφωνα με τα άρθρα 105 & 135 του Ν 4412/16 και το άρθρο 155 του Ν. 4412/16 περί καθορισμού ποσού απροβλέπτων σε ποσοστό 15% του αρχικού συμβατικού ποσού και τελικά συντάσσεται από το Δήμο και υπογράφεται από το Δήμαρχο.

Άρθρο 10°

Χρόνος εγγύησης

Ο Εργολάβος είναι υποχρεωμένος να συντηρεί δωρεάν τα έργα **για δεκαπέντε (15) μήνες** από τη βεβαιωμένη περάτωση των εργασιών, εφ' όσον μέσα σε δύο μήνες από αυτή υποβληθεί από τον ανάδοχο η τελική επιμέτρηση, αλλιώς από την ημερομηνία που υποβλήθηκε ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο συντάχθηκε η τελική επιμέτρηση. Κατά το διάστημα αυτό ο Ανάδοχος υποχρεούται να επανορθώνει κάθε βλάβη ή ζημιά που γίνεται στα έργα που εκτελέστηκαν από αυτόν.

Σε περίπτωση αμελείας του εργολάβου στην τήρηση της ανωτέρω υποχρέωσης του, η Υπηρεσία θα κοινοποιήσει προς αυτόν έγγραφη πρόσκληση που θα ορίζει το είδος της ζημιάς που θα επανορθωθεί καθώς και τον τρόπο επανόρθωσης της σε τακτή προθεσμία, μέσα στην οποία θα πρέπει να εκτελέσει τις σχετικές εργασίες. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του, τις σχετικές εργασίες επανόρθωσης θα εκτελέσει η Υπηρεσία με οποιοδήποτε τρόπο σε βάρος και για λογαριασμό του αναδόχου και οι σχετικές δαπάνες θα εκπέσουν από το οφειλόμενο σε αυτόν, λόγω χρηματικής εγγύησης ποσό και σε ανεπάρκεια τούτου, το υπόλοιπο βεβαιούται σε βάρος του αναδόχου με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου και εισπράττεται βάσει των διατάξεων περί εισπράξεως Δημοτικών εσόδων. Γενικά ισχύουν τα οριζόμενα στο άρθρο 171 του Ν 4412/16.

Άρθρο 11°

Προσωρινή και οριστική παραλαβή του έργου

Η προσωρινή παραλαβή θα διενεργηθεί σύμφωνα με το άρθρο 170 του Ν. 4412/16 μέσα σε έξι μήνες από τη βεβαιωμένη περάτωση του έργου, (η βεβαίωση περάτωσης θα συνταχθεί σύμφωνα με το άρθρο 168 του Ν. 4412/16) εφ' όσον υποβληθεί από τον ανάδοχο η τελική επιμέτρηση του έργου μέσα σε δύο (2) μήνες από την περάτωση. Αν η τελική επιμέτρηση και το μητρώο του έργου, το οποίο περιλαμβάνει τα βασικά στοιχεία του έργου «όπως κατασκευάστηκε», υποβληθούν από τον ανάδοχο μεταγενέστερα, η πιο πάνω προθεσμία για τη διενέργεια της παραλαβής αρχίζει από την υποβολή της τελικής επιμέτρησης και του μητρώου έργου.

Αν δεν υποβληθεί τελική επιμέτρηση και το μητρώο έργου από τον ανάδοχο, η προθεσμία για τη διενέργεια της παραλαβής αρχίζει από την κοινοποίηση στον ανάδοχο της τελικής επιμέτρησης που συντάχθηκε από την υπηρεσία.

Η οριστική παραλαβή (άρθρο 172 του ν. 4412/16) γίνεται μετά την προσωρινή και την πάροδο του χρόνου υποχρεωτικής από τον ανάδοχο συντήρησης. Πρέπει να διενεργηθεί μέσα σε δύο (2) μήνες από τότε που λήγει ο χρόνος εγγύησης, σύμφωνα με το άρθρο 171 του ν. 4412/16. Αν η οριστική παραλαβή δεν διενεργηθεί μέσα σε αυτήν την προθεσμία, θεωρείται ότι έχει συντελεσθεί αυτοδίκαια εξήντα (60) ημέρες μετά την υποβολή από τον ανάδοχο σχετικής ειδικής όχλησης για τη διενέργειά της και επιβάλλονται στα υπαίτια όργανα του φορέα κατασκευής του έργου οι πειθαρχικές ποινές που προβλέπονται στην παρ. 3 του άρθρου 141 του ν. 4412/16.

Αν η προσωρινή παραλαβή δεν έχει διενεργηθεί μέχρι την Οριστική παραλαβή, διενεργείται ταυτόχρονα προσωρινή και οριστική παραλαβή.

Στην οριστική παραλαβή εφαρμόζονται οι διατάξεις για την προσωρινή παραλαβή των παραγράφων 3, 5 και 6 του άρθρου 170 του ν. 4412/16, όσον αφορά τις αντίστοιχες διαδικασίες για το αντικείμενο της οριστικής παραλαβής.

Επίσης ισχύει το άρθρο 156 του Ν. 4412/16 σχετικά με τις αυξομειώσεις εργασιών και τις νέες εργασίες.

Για τη διοικητική παραλαβή για χρήση ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 169 του Ν. 4412/16 και το άρθρο 23 της παρούσης Ε.Σ.Υ.

Άρθρο 12°

Ειδικές δαπάνες που βαρύνουν τον ανάδοχο

Στα γενικά έξοδα του αναδόχου και στο όφελος αυτού, περιλαμβάνονται και οι παρακάτω ειδικές δαπάνες που είναι απαραίτητες ή ενδεχόμενα μπορούσαν να ζητηθούν από τον εργοδότη.

- α) Οι τοπογραφικές εργασίες που απαιτούνται για την εκτέλεση των έργων προς εφαρμογή της μελέτης και τυχόν τροποποιήσεις αυτής.
- β) Η εδαφολογική μελέτη που ίσως απαιτηθεί στο χώρο που θα εκτελεσθούν οι εργασίες.
- γ) Οι εργαστηριακοί έλεγχοι που θα γίνονται σε όλη τη διάρκεια του έργου για διαπίστωση της καταλληλότητας των χρησιμοποιούμενων υλικών και της εκτελούμενης ποιότητας της εργασίας, σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές που μνημονεύονται στο τιμολόγιο (κατά τα προβλεπόμενα της παρ.2 του άρθρου 159 του Ν. 4412/16).
- δ) Η σύνταξη τευχών αναλυτικών επιμετρήσεων, πρωτοκόλλων με τα απαραίτητα σχέδια και δακτυλογραφήσεις τους σε ανάλογο αριθμό αντιτύπων, βάσει των στοιχείων που αναγράφονται στα διπλότυπα των τευχών καταμέτρησης, που έχουν ληφθεί επί τόπου του έργου από τον επιβλέποντα μηχανικό παρουσία του αναδόχου. Η εργασία αυτή θα εκτελεστεί κατά τις υποδείξεις του επιβλέποντος, ώστε να είναι άρτια και ακριβής. Τα ανωτέρω στοιχεία θα προσκομίζονται από τον ανάδοχο για έλεγχο από τον επιβλέποντα πριν τη δακτυλογράφηση τους και τη φωτοαντιγράφηση τους.
- ε) Η λήψη έξι φωτογραφιών 17x22 εκ. καθώς και η τήρηση στατιστικών στοιχείων του έργου, όπως και ημερολογίου έργου εργοταξίου βιβλίων καταμετρήσεως αφανών εργασιών κλπ.
- στ) Οι χαράξεις και σημάνσεις του έργου κατά το στάδιο εκτελέσεως τους.
- ζ) Η δαπάνη ασφαλίστρων εν γένει.
Απαλλάσσεται από την καταβολή των τελών κατάληψης για τη χορήγηση σχετικής άδειας από το αρμόδιο τμήμα της Δ/σης Οδοποιίας Αποχέτευσης και Κοινοχρήστων χώρων.

Άρθρο 13°

Έκτακτες παροχές

Για την καταβολή στο εργατοτεχνικό προσωπικό των πάσης φύσης εκτάκτων χρηματικών παροχών που καθορίζονται κάθε φορά με απόφαση του Υπουργείου Εργασίας υπό μορφή έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης κλπ υπόχρεος είναι αποκλειστικά και εξ' ολοκλήρου ο Ανάδοχος.

Άρθρο 14°

Υλικά. Έλεγχος ποιότητας. Τεχνικές προδιαγραφές που ισχύουν

Α. Για το υπόψη έργο ισχύουν οι Ελληνικές Τεχνικές Προδιαγραφές (ΕΤΕΠ), τα Εναρμονισμένα Ευρωπαϊκά Πρότυπα που έχουν ενταχθεί μέχρι σήμερα στο Εθνικό Κανονιστικό Πλαίσιο βάσει των σχετικών ΚΥΑ, καθώς και όσα από τα εν ισχύ εθνικά κανονιστικά κείμενα (Υπουργικές Αποφάσεις, Εγκύκλιοι, Προδιαγραφές κλπ) δεν έρχονται σε αντίθεση με τις εγκριθείσες ΕΤΕΠ ή δεν περιλαμβάνονται στο θεματολόγιο αυτών εξακολουθούν να ισχύουν, υπό την προϋπόθεση ότι δεν έρχονται σε αντίθεση με τα Εναρμονισμένα Ευρωπαϊκά Πρότυπα (CEN) που έχουν θεσπισθεί με τις σχετικές ΚΥΑ.

Εάν για τις εργασίες που περιγράφονται στα αντίστοιχα άρθρα του Τιμολογίου δεν μνημονεύονται Τεχνικές Προδιαγραφές, τότε τα υλικά που θα χρησιμοποιηθούν θα πρέπει να είναι άριστης

ποιότητας και της απόλυτης εκλογής της επιβλέπουσας Υπηρεσίας, η οποία διατηρεί το δικαίωμα να διατάξει την απομάκρυνση των μη καταλλήλων από αυτά.

Πριν τη προμήθεια οποιουδήποτε υλικού και μηχανήματος θα πρέπει να ζητείται η έγκριση της επίβλεψης βάσει εγγράφων πιστοποιητικών κατασκευαστή, προδιαγραφών κατασκευής, διαγραμμάτων και οποιεσδήποτε άλλες διευκρινίσεις ζητηθούν από την επίβλεψη.

Σε εργαστηριακό έλεγχο με δαπάνες του αναδόχου υπόκεινται και οι εκτελούμενες εργασίες, για να διαπιστωθεί αν εκτελέστηκαν σύμφωνα με τις προδιαγραφές που ισχύουν. Αυτές υπόκεινται ομοίως και στον έλεγχο του επιβλέποντος ο οποίος μπορεί να διατάξει την καθαίρεση και αποκατάσταση τυχόν κακότεχνης κατά την κρίση του εργασίας.

Η Υπηρεσία έχει το δικαίωμα να κάνει δειγματοληψία κάθε στιγμή και έλεγχο της ποιότητας των υλικών και εργασιών χρησιμοποιώντας γι' αυτό το λόγο το Κεντρικό Εργαστήριο της Αθήνας του Υπουργείου Δημοσίων Έργων (ΚΕΔΕ) ή ειδικά εργαστήρια και ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να διαθέσει τις απαιτούμενες γι' αυτό δαπάνες για λήψη δοκιμών, απασχόληση προσωπικού, μεταφορικών μέσων και αποζημίωση του εργαστηρίου για την έκδοση των σχετικών πιστοποιητικών.

Β. Ο Ανάδοχος πριν από την έναρξη των εργασιών υποχρεούται να προσκομίσει δείγματα των υλικών που θα χρησιμοποιήσει, βάσει των απαιτήσεων των τεχνικών προδιαγραφών της μελέτης. Η υπηρεσία έχει το δικαίωμα να παίρνει δείγματα των υλικών από τα εργοτάξια και να τα συγκρίνει με τα δείγματα και σε περίπτωση αμφιβολίας ως προς την ποιότητα θα τα στέλνει για ποιοτικό έλεγχο, τη δαπάνη του οποίου θα επιβαρύνεται ο Ανάδοχος.

Γ. Ο Ανάδοχος υποχρεούται πριν από την έναρξη των εργασιών να υποβάλλει υπεύθυνη δήλωση στην υπηρεσία, με την οποία να δηλώνει ότι είναι υπεύθυνος ως προς τη καλή ποιότητα των υλικών που χρησιμοποιεί για διάστημα τριών ετών πέραν του χρόνου εγγυήσεως του έργου ως και για ελαττώματα εμφανή ή αφανή που θα παρουσιαστούν εκτός αυτών που θα προκληθούν από φυσιολογικές αιτίες ή εξωγενείς παράγοντες (βανδαλισμοί, ζημιές από άλλες αιτίες κλπ).

Δ. Όλοι οι χρωματισμοί θα γίνονται σε δύο στρώσεις διαφορετικής απόχρωσης για να είναι δυνατόν να ελεγχθούν κατά τη παραλαβή.

Ε. Σε όλες τις τιμές των εσωτερικών εργασιών, χρωματισμών, ξυλουργικών και σιδηρών εργασιών περιλαμβάνονται τα παντός είδους κινητά ή σταθερά ικριώματα εκτός εάν άλλως αναφέρεται στο άρθρο.

Άρθρο 15°

Απομάκρυνση μη καταλλήλων ή μη αρίστης ποιότητας υλικών

Γενικά ισχύουν τα οριζόμενα από το άρθρο 159 του Ν. 4412/16.

Επιπλέον ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 158 του Ν. 4412/16. Υλικό ή υλικά που απορρίπτονται για οποιοδήποτε λόγο από την επίβλεψη, μη αρίστης ποιότητας ή μη σύμφωνα με τη Συγγραφή Υποχρεώσεων, Προδιαγραφές (όπως ορίζονται στο άρθρο 14 της παρούσης Ε.Σ.Υ. κλπ) πρέπει να απομακρύνονται από το εργοτάξιο με δαπάνες του εργολάβου το αργότερο μέσα σε 24 ώρες από τη σχετική εντολή της επίβλεψης. Αν περάσει η προθεσμία αυτή άπρακτη, η επίβλεψη μπορεί να επιβάλει στον εργολάβο πρόστιμο μέχρι 200€ για κάθε μέρα που περνάει και δικαιούται να απομακρύνει με δικά της μέσα και σε βάρος του αναδόχου τα απορριφθέντα υλικά, αφού αποθέσει αυτά σε μέρη που επιτρέπονται από την Αστυνομία, χωρίς ο Εργοδότης να ευθύνεται για την απώλεια ή φθορά αυτών.

Το ποσό που διατίθεται για την απομάκρυνση των ως άνω υλικών, παρακρατείται από την πρώτη πιστοποίηση.

Άρθρο 16°

Γενικές ευθύνες αναδόχου - Προληπτικά μέτρα ασφαλείας

Ισχύουν τα προβλεπόμενα από το άρθρο 138 του ν. 4412/2016.

Επιπλέον, ο Ανάδοχος υποχρεούται να διαθέτει μονίμως στη διάθεση της Υπηρεσίας συνεργείο πλήρως επανδρωμένο, που να δύναται να επέμβει στο έργο, για αντιμετώπιση επείγουσών και επικινδύνων καταστάσεων, ανεξαρτήτως του μεγέθους επέμβασης.

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες για την έκδοση των απαιτούμενων αδειών – εγκρίσεων από κάθε αρμόδιο φορέα.

Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να φροντίζει για τη τήρηση της τάξης και της καθαριότητας στο εργοτάξιο του, για την έκδοση των τυχόν απαιτούμενων Αστυνομικών αδειών εργασίας, καθώς και για τη συμμόρφωση του προς τις ισχύουσες Αστυνομικές διατάξεις, τους εργατικούς νόμους, τις Συλλογικές Συμβάσεις, τις Κοινωνικές Ασφαλίσεις, κλπ.

Ο Ανάδοχος πρέπει να παίρνει όλα τα απαιτούμενα προληπτικά μέτρα ασφαλείας των υλικών που προσκομίζονται μέχρι τη χρησιμοποίησή τους, των μηχανημάτων, των μεταφορικών μέσων και γενικά του εργατοτεχνικού προσωπικού, των επιβλεπόντων μηχανικών και παντός τρίτου, σύμφωνα με τους ισχύοντες νόμους και διατάξεις και έχοντας μονομερώς κάθε ευθύνη για οποιαδήποτε συνέπεια από τη μη καλή εφαρμογή τους.

Σχετικά περί των μέτρων ασφαλείας ισχύουν τα οριζόμενα στο Π.Δ. 1073/81, το Π.Δ. 778/80 (ΦΕΚ 260Α), ο Ν. 1430/84 (ΦΕΚ 49Α), το Π.Δ. 225/89 (ΦΕΚ 106Α), τα άρθρα 47 και 48 του Ν. 2094/92 (ΦΕΚ 182Α), το Π.Δ. 305/96 (ΦΕΚ 212Α), το άρθρο 39 του Ν. 1836/89, το άρθρο 24 του Ν. 2224/94 (ΦΕΚ 112Α), ο Ν. 158/75 (ΦΕΚ 189Α) και εν γένει κάθε διάταξη σχετική.

Σε περίπτωση παράβασης ή ατυχήματος παραμένει ο Ανάδοχος μόνος υπεύθυνος αστικά ή ποινικά και για ζημιές και ατυχήματα είτε στο προσωπικό του (εργάτες, υπάλληλοι, κλπ) είτε στις κατασκευές, είτε στον εργοδότη, είτε στις εγκαταστάσεις των Οργανισμών Κοινής Ωφελείας, είτε σε οποιονδήποτε τρίτο, λόγω παράβασης ή παράλειψης κατά την εφαρμογή των αναφερομένων εδώ.

Ο Ανάδοχος είναι αποκλειστικά υπόχρεος για την ενδεχόμενη καταβολή προστίμων ή αποζημιώσεων, έχοντας οπωσδήποτε και κάθε άλλη ποινική ή αστική ευθύνη που προκύπτει από την εκτέλεση των έργων, ακόμη και αν το αποτέλεσμα αυτό δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα ή παράλειψη του αναδόχου, αλλά σε τυχαίο γεγονός.

Αν όμως πέρα από όλα αυτά αποδιδόταν ευθύνη οποιασδήποτε φύσεως στον εργοδότη από τις παραπάνω αιτίες, τότε ο Ανάδοχος έχει την ευθύνη απέναντι στον εργοδότη για κάθε υλική ζημιά (καταβολή αποζημιώσεων, κλπ). Ο Εργοδότης έχει το δικαίωμα από τα χρήματα που οφείλει στον ανάδοχο ή από τις εγγυητικές επιστολές του έργου να επιδιορθώσει τις ζημιές αυτές ή να αποδώσει σε αυτόν που έπαθε τη βλάβη την απαιτούμενη χρηματική αποζημίωση για επανόρθωσή της.

Ο Ανάδοχος διατηρεί το δικαίωμα να στραφεί κατ' αυτού που έπαθε τη βλάβη, αν νομίζει ότι η επανόρθωση ή η αποζημίωση που έλαβε ο τελευταίος από τον εργοδότη είναι υπερβολική. Πάντως σε καμία περίπτωση δεν έχει το δικαίωμα να στραφεί κατά του Δ.Α.

Σε περίπτωση άρνησης του εργολάβου να λάβει μέτρα ασφαλείας που αφορούν τους εργαζομένους στο έργο ή τους περιοίκους ή τους διαβάτες, η Υπηρεσία μπορεί να επιβάλει ποινική ρήτρα σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εφαρμόζει άμεσα την εντολή της Υπηρεσίας για άρση επικινδυνότητας, ανεξάρτητα από το χρονοδιάγραμμα που έχει καταθέσει, σε περίπτωση που η Υπηρεσία το κρίνει απαραίτητο.

Άρθρο 17°

Προσωπικό – Μηχανολογικός Εξοπλισμός

Το έργο διευθύνεται εκ μέρους της αναδόχου επιχείρησης από πληρεξούσιο αντιπρόσωπό της αποδεκτό από την επίβλεψη, ή από τον ίδιο τον ανάδοχο σε περίπτωση ατομικής επιχείρησης που ορίζεται σαν επιβλέπων εκ μέρους του αναδόχου Μηχανικός επί τόπου του έργου αποδεκτός εκ μέρους της Υπηρεσίας.

Σημειώνεται ότι ισχύουν τα προβλεπόμενα από τα άρθρα 138, 139 & 140 του Ν. 4412/16.

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να διαθέτει τον απαραίτητο τεχνικό εξοπλισμό για την έντευξη και πλήρη εκτέλεση όλων των αναφερομένων στο τιμολόγιο μελέτης εργασιών καθώς και τυχόν νέων συμπληρωματικών εργασιών. Το προσωπικό που θα χρησιμοποιηθεί για την εκτέλεση του έργου, πρέπει να είναι ειδικευμένο και πεπειραμένο για το είδος κάθε εργασίας. Τα συνεργεία θα διαθέτουν την κατάλληλη άδεια για τις εργασίες που θα εκτελούν. Η επίβλεψη έχει το δικαίωμα να ζητήσει την άμεση απομάκρυνση οποιουδήποτε εργάτη, τεχνίτη κ.λ.π., όταν κατά την κρίση αυτός δεν έχει τα απαιτούμενα κατά την επιστήμη και την πείρα προσόντα για την κανονική εκτέλεση των εργασιών, που έχουν αναληφθεί, ή είναι απειθή, προκλητικός, εριστικός κ.λ.π.

Ο Εργολάβος εάν αρνείται ή αναβάλλει την εκτέλεση της ενδεχόμενης διαταγής της επιβλέψεως για απομάκρυνση ορισμένου προσωπικού υπόκειται σε ποινική ρήτρα (σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις) για κάθε ημέρα που περνάει από τη λήψη της σχετικής διαταγής. Ο έλεγχος που ασκείται από τον εργοδότη επί του προσωπικού του αναδόχου, έχει σκοπό τη διασφάλιση της αποπεράτωσης των τεχνικών κατασκευών κατά τον καλύτερο τρόπο και σε καμία περίπτωση δε μπορεί να ερμηνευθεί

ότι καθιστά συμμετοχο τον εργοδότη στις οποιοσδήποτε παραβάσεις του προσωπικού ή στις εκ της ακαταλληλότητας αυτού συνέπειες προς αυτό, προς τρίτους ή τις κατασκευές.

Άρθρο 18°

Τρόπος εκτέλεσης των έργων

Όλες γενικά οι εργασίες θα εκτελεσθούν σύμφωνα με τους όρους κλπ. των υποδείξεων και εντολών της Υπηρεσίας, των στοιχείων της εργολαβίας, τις τυχόν νόμιμες τροποποιήσεις αυτών, τα σχέδια λεπτομερειών που συντάσσονται από την επίβλεψη, τις γενικές αρχές άρτιας και επιμελημένης εργασίας, τις οδηγίες της επίβλεψης, τους ισχύοντες κανονισμούς και προδιαγραφές, τις εγκεκριμένες προδιαγραφές της μελέτης, καθώς και τους κανόνες της τέχνης και της επιστήμης. Κάθε εργασία στις λεπτομέρειες της θα εκτελείται βάσει της ορισμένης στο τιμολόγιο περιγραφής που αφορά στο σχετικό άρθρο εργασίας καθώς επίσης και της τεχνικής έκθεσης της μελέτης.

Για κάθε τι το οποίο δεν καθορίζεται με ακρίβεια στα σχέδια κλπ στοιχεία της εργολαβίας ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος πριν από την εκτέλεση να ζητήσει έγκαιρα έγγραφες οδηγίες και εντολές, οι οποίες μπορεί να αναγράφονται και στο ημερολόγιο του έργου. Επίσης, είναι υποχρεωμένος να συμμορφώνεται απόλυτα αποκαθιστώντας ή τροποποιώντας κάθε εργασία που διαπιστώνεται από τον εργοδότη ως κακότεχνη.

Κάθε ζημιά κατά την εκτέλεση των έργων θα επανορθώνεται με δαπάνες του αναδόχου.

Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να συμμορφώνεται με τις υποδείξεις της επίβλεψης για κάθε ενδεχόμενη τροποποίηση στη μελέτη ή στην εκτέλεση οποιασδήποτε εργασίας, εφόσον αυτό έχει εγκριθεί από τον εργοδότη και ο Ανάδοχος έχει ειδοποιηθεί έγκαιρα γι' αυτό.

Υπερσυμβατικές εργασίες που εκτελέστηκαν χωρίς έγγραφη εντολή της Υπηρεσίας δεν αναγνωρίζονται ούτε δημιουργούν δικαίωμα πληρωμής για τον ανάδοχο. Για ελαττώματα που διαπιστώνονται κατά τη διάρκεια εκτέλεσης των εργασιών και μέχρι της οριστικής παραλαβής, εφαρμόζονται οι διατάξεις **των άρθρων 155, 156, 157 & 159 του Ν. 4412/2016**. Για τις ευθύνες του αναδόχου για ελαττώματα που διαπιστώνονται μετά την οριστική παραλαβή έχουν εφαρμογή οι πάγιες διατάξεις του Αστικού Κώδικα.

Ο Ανάδοχος οφείλει λόγω της φύσης των έργων, εκτελούμενα σε οδούς μεγάλης κυκλοφορίας μέσα σε χειμαρρους ή τάφρους, να προνοεί και να λαμβάνει όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα ώστε τα έργα να μην υπόκεινται σε κίνδυνο ζημιών από βροχές χειμαρρώδεις ή συνεχείς και από συνήθεις ή περιοδικές πλημμύρες. Ζημιά που οφείλεται σε αμέλεια, απρονοησία, ή ανεπιτηδειότητα αυτού ή του προσωπικού του ή σε μη χορήγηση των κατάλληλων μέσων ή σε οποιαδήποτε άλλη αιτία, δεν αναγνωρίζεται στον ανάδοχο εκτός από την περίπτωση υπαιτιότητα του φορέα κατασκευής ή ανωτέρας βίας οπότε εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 58 του Ν. 3669/08.

Άρθρο 19°

Τροποποιήσεις

Ο Εργοδότης έχει δικαίωμα να επιφέρει οποιοσδήποτε τροποποιήσεις στα έργα και διαγράμματα της εργολαβίας, χωρίς ο Εργολάβος να αποκτά οποιοδήποτε δικαίωμα αποζημίωσης ή άρνησης να συμμορφωθεί εφόσον εννοείται πρόκειται για εργασίες που δεν έχει αρχίσει η εκτέλεση τους. Αντίθετα ο Εργολάβος δε μπορεί να κάνει καμία μεταβολή στο έργο χωρίς έγγραφη διαταγή της Υπηρεσίας.

Κάθε μεταβολή που θα γίνει χωρίς έγγραφη διαταγή της Υπηρεσίας, βαρύνει αποκλειστικά τον εργολάβο, ο οποίος οφείλει εφόσον πάρει τη σχετική εντολή να καθαιρέσει αυτές τις εργασίες τροποποίησης χωρίς καμία αποζημίωση.

Ο Ανάδοχος πριν την εφαρμογή της μελέτης είναι υποχρεωμένος να προβεί σε συσχετισμό και αριθμητικό έλεγχο των αναγραφόμενων στοιχείων και σε περίπτωση ασυμφωνίας, να ζητήσει έγκαιρα και εγγράφως από τον εργοδότη τη σχετική διόρθωση, χωρίς να έχει το δικαίωμα να τροποποιεί τα στοιχεία αυτά, χωρίς την έγγραφη εντολή του εργοδότη, γιατί σύμφωνα με τη Σύμβαση αναλαμβάνει ρητά να εφαρμόσει πιστά τη μελέτη του έργου και τα καθοριζόμενα στα τεύχη της μελέτης αυτής. Ισχύουν τα προβλεπόμενα από το άρθρο 156 του Ν. 4412/16.

Γενικά ισχύουν και τα οριζόμενα στα άρθρα 155 & 156 του Ν. 4412/16 ως και η εγκύκλιος 37/95 (αρ. πρωτ. ΔΜΕΟ/α/3429/11-9-1995).

Άρθρο 20° Αντιθορυβικά μέτρα, Πινακίδες

Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να χρησιμοποιήσει για τα έργα αεροσυμπιεστές με μηχανισμό μείωσης του ήχου. Πρέπει απαραίτητα επίσης, κατά το στάδιο της εκτέλεσης του έργου, να τοποθετηθούν σε εμφανές σημείο του έργου πινακίδες, προσωρινές, με την ένδειξη:

A 25% τουλάχιστον		ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ	
Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αττική 2014 - 2020»			
Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης ΕΑΤΑ			
Φορέας υλοποίησης:			
Όνομασία έργου:			
Κύριος στόχος έργου:			
Προϋπολογισμός Πράξης:			
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης			
B 25% τουλάχιστον		Ευρωπαϊκή Ένωση Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης	

και όποια άλλη πινακίδα απαιτείται από τον Φορέα Χρηματοδότησης.

Ο αριθμός των πινακίδων που θα τοποθετηθούν θα καθοριστεί με εντολή της Επίβλεψης. Ο Δήμος Αθηναίων διατηρεί το δικαίωμα τροποποίησης των τεχνικών χαρακτηριστικών των πινακίδων.

Σε περίπτωση που αθετήσει την υποχρέωση του αυτή, ο Δήμος Αθηναίων μπορεί να του επιβάλλει πρόστιμο μέχρι πεντακόσια ευρώ **(500,00)€**.

Άρθρο 21° Ωρες εργασίας

Μετά την αποπεράτωση κάθε επιμέρους εργασίας ο Ανάδοχος με φροντίδα του και δαπάνη οφείλει να αποδώσει το χώρο απολύτως καθαρό και έτοιμο για χρήση. Τα υλικά και εργαλεία του αναδόχου φυλάσσονται με ευθύνη του αναδόχου σε περιφραγμένους χώρους με επισήμανση για κάθε κίνδυνο. Μετά το πέρας των εργασιών οι παραπάνω χώροι αποκαθίστανται στην αρχική τους μορφή και χρήση.

Για ορισμένα κατεπείγοντα έργα, με σκοπό τη γρήγορη περαίωση ο Εργολάβος είναι υποχρεωμένος να εργασθεί υπερωριακά κατά τις Κυριακές και Εορτές, εφόσον διαταχθεί γι' αυτό έγγραφο από την Υπηρεσία μετά από σχετική άδεια από τις αρμόδιες αρχές.

Καμία αξίωση του εργολάβου για πρόσθετη αποζημίωση δε θα γίνεται αποδεκτή εξ αιτίας του λόγου αυτού.

Άρθρο 22° Εργασίες που εκτελούνται από την Υπηρεσία ή άλλους αναδόχους. Φθορές από εγκαταστάσεις και από τον ανάδοχο

Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να μη παρεμποδίζει την εκτέλεση εργασιών από άλλους εργολήπτες που έχει εγκαταστήσει ο κύριος του έργου, να διευκολύνει την εκτέλεση τους με τα μέσα που χρησιμοποιεί (π.χ. ικριώματα κλπ) και να ρυθμίζει τις εκτελούμενες από αυτόν εργασίες ούτως ώστε να μη παρεμποδίζεται η εκτέλεση εργασιών από το κύριο του έργου ή από άλλους εργολήπτες.

Απαγορεύεται ρητά η διάνοιξη ή η μόρφωση από τον ανάδοχο οπών, φωλεών και αυλάκων σε κατασκευές από σκυρόδεμα χωρίς την έγγραφη έγκριση του επιβλέποντος μηχανικού.

Οποιαδήποτε φθορά ή ζημιά που θα προκληθεί από υπαιτιότητα του αναδόχου σε οποιαδήποτε κατασκευή, βαρύνει τον ανάδοχο που είναι υποχρεωμένος να την αποκαταστήσει και να επαναφέρει τις κατασκευές που υπέστησαν τη ζημιά ή τη φθορά στην προτέρα τους κατάσταση. Σχετικά ισχύουν τα οριζόμενα από τις διατάξεις των άρθρων 138, 139, 140 & 157 του Ν. 4412/16.

Άρθρο 23°

Χρήση έργου ή τμήματος του πριν τη προσωρινή ή οριστική παραλαβή

Ο Εργοδότης δικαιούται παράλληλα με την εκτέλεση των εργασιών να χρησιμοποιεί το όλο έργο ή τμήμα του, αν κατά τη κρίση του αυτή η χρήση είναι δυνατή (διοικητική παραλαβή για χρήση).

Η παραπάνω χρήση δεν αποδεικνύει ότι ο Εργοδότης παρέλαβε το έργο ή ότι αυτό εκτελέστηκε καλά και διατηρεί όλα τα δικαιώματά του να ελέγξει και να παραλάβει εν καιρώ το έργο, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και τους συμβατικούς όρους. Επίσης δεν απαλλάσσει τον ανάδοχο από τις ευθύνες και υποχρεώσεις που απορρέουν από τη Σύμβαση.

Η παραπάνω χρήση διέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 169 του Ν. 4412/16.

Άρθρο 24°

Πρόληψη και αντιμετώπιση του εργασιακού κινδύνου κατά την κατασκευή του έργου (ΣΑΥ και ΦΑΥ)

Εγκρίνουμε την ένταξη των κατωτέρω άρθρων στην Ε.Σ.Υ. κάθε έργου :

Κανονιστικές απαιτήσεις

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να εκτελεί το έργο με τρόπο ασφαλή και σύμφωνα με τους νόμους, διατάγματα αστυνομικές διατάξεις και οδηγίες του ΚΤΕ, όπως εκφράζονται μέσω της Υπηρεσίας αναφορικά με την ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων.

1. Σύστημα Οργάνωσης και Διαχείρισης Ασφάλειας Υγείας Εργασίας (ΣΟΔΑΥΕ)

Ο Ανάδοχος θα πρέπει να εφαρμόσει το ΣΟΔΑΥΕ στο έργο ώστε να περιοριστεί ο εργασιακός κίνδυνος στο ελάχιστο. Ως ελάχιστες απαιτήσεις για το ΣΟΔΑΥΕ ορίζονται οι εξής:

- 1.1. Δήλωση πολιτικής ασφάλειας εργασίας του αναδόχου.
- 1.2. Ορισμός τεχνικού ασφαλείας, συντονιστή ασφαλείας και ιατρού εργασίας. Ειδικότερα και λόγω της σπουδαιότητας των θεσμών αυτών, τα προσόντα και καθήκοντα των ατόμων τα οποία θα παρέχουν τις υπηρεσίες του τεχνικού ασφαλείας, συντονιστή θεμάτων ασφαλείας και υγείας, καθώς και του γιατρού Εργασίας θα πρέπει να είναι σύμφωνα με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας (Ν. 1568/85, Π.Δ. 17/96, Π.Δ. 305/96, Π.Δ. 294/88). Η ανάθεση των καθηκόντων του τεχνικού ασφαλείας και συντονιστή ασφαλείας και υγείας της Εργασίας καθώς και του γιατρού Εργασίας γίνεται εγγράφως και κοινοποιείται στη Διευθύνουσα Υπηρεσία και στο αρμόδιο Κ.Ε.Π.Ε.Κ. του Σ.Ε.Π.Ε. Για τη κάλυψη των αναγκών του σε υπηρεσίες τεχνικού ασφαλείας, συντονιστή ασφαλείας και γιατρού Εργασίας, μετρήσεις, αναπροσαρμογή ή και εκπόνηση του ΣΑΥ και ΦΑΥ περιλαμβανομένης της εκτίμησης του εργασιακού κινδύνου, εκπαίδευση προσωπικού, κλπ ο Ανάδοχος μπορεί να συμβάλλεται με εξωτερικούς συνεργάτες ή/και με ειδικά αδειοδοτημένη (ΠΔ 95/99, ΠΔ 17/96) από το Υπουργείο Εργασίας Εξωτερική Υπηρεσία Προστασίας και Πρόληψης του επαγγελματικού Κινδύνου (ΕΞ.Υ.Π.Π).
- 1.3. Καθορισμός αρμοδιοτήτων προσωπικού αναδόχου για θέματα ΑΥΕ
- 1.4. Οργάνωση υπηρεσιών ΑΥΕ υπερβολάβων
- 1.5. Εκπόνηση διαδικασιών ασφαλείας . Κατ' ελάχιστον απαιτούνται διαδικασίες για:
  - Αναφορά ατυχήματος
  - Διερεύνηση των ατυχημάτων και τήρηση αρχείων βάση της νομοθεσίας
  - Αντιμετώπιση έκτακτης ανάγκης
  - Χρήση μέσων ατομικής προστασίας
  - Εκπαίδευση προσωπικού
  - Ιατρικές εξετάσεις εργαζομένων

- 1.6. Κατάρτιση ειδικών μελετών π.χ. για βοηθητικές κατασκευές όπου τέτοια μελέτη προβλέπεται από τη νομοθεσία ή προτείνεται από το ΣΑΥ της μελέτης ή της κατασκευής.
- 1.7. Διαδικασίες Επιθεωρήσεων
Ο Ανάδοχος θα πρέπει να προγραμματίζει την τακτική επιθεώρηση των χώρων του εξοπλισμού των μεθόδων και των πρακτικών εργασίας σε εβδομαδιαία βάση, εκτός αν άλλως ορίζεται στη νομοθεσία ή το απαιτούν οι συνθήκες εκτέλεσης του έργου, ώστε να εξασφαλίζεται η έγκαιρη λήψη μέτρων για την επανόρθωση των επικίνδυνων καταστάσεων που επισημαίνονται. Οι επιθεωρήσεις πρέπει να τεκμηριώνονται γραπτά.
- 1.8. Άλλες προβλέψεις
  - Εκ των προτέρων γνωστοποίηση της έναρξης των εργασιών στο Έργο προς το αρμόδιο Κ.Ε.Π.Ε.Κ. του Σ.Ε.Π.Ε.
  - Κατάρτιση προγράμματος και υλοποίηση εκπαίδευση των εργαζομένων σε θέματα ΑΥΕ
  - Οδηγίες ασφαλούς εργασίας προς εφαρμογή από όλους τους εργαζομένους στο εργοτάξιο
  - Πρόβλεψη για σύγκληση μηνιαίων συσκέψεων για θέματα ΑΥΕ με τον συντονιστή ΑΥΕ και τους υπεργολάβους παρουσία του τεχνικού ασφαλείας και του ιατρού Εργασίας.
- 1.9. Υποχρέωση αναδόχου για αναθεώρηση Σ.Α.Υ και Φ.Α.Υ.
Ο συντονιστής ασφαλείας και υγείας του έργου υποχρεούται να κάνει την αναθεώρηση του Σχεδίου και του Φακέλου Ασφάλειας και Υγείας της Μελέτης να παρακολουθεί τις εργασίες όσον αφορά θέματα Α.Υ.Ε. και συντάξει τον τελικό Φ.Α.Υ.

Το Σ.Α.Υ. αναπροσαρμόζεται σε συνάρτηση με την εξέλιξη των εργασιών, στο δε (ΦΑΥ) εμπεριέχονται οι ενδεχόμενες τροποποιήσεις που έχουν επέλθει. Συνεπώς ο Φάκελος Ασφάλειας και Υγείας συμπληρώνεται σταδιακά και παραδίδεται με την ολοκλήρωση του Έργου στον ΚΤΕ ενημερωμένος ώστε να περιέχει τα πραγματικά στοιχεία του έργου, έτσι όπως αυτό κατασκευάστηκε. Σε περίπτωση που δεν έχει παραδοθεί από τη Υπηρεσία ΣΑΥ και ΦΑΥ στον ανάδοχο μαζί με την τεχνική μελέτη, αυτός υποχρεούται στην σύνταξη των αδαπάνως για το δημόσιο.

2. Το ΣΑΥ πρέπει να περιέχει τα εξής:

- 2.1. Γενικά
  - Είδος Έργου και χρήση αυτού
  - Σύντομη περιγραφή του έργου
  - Ακριβής διεύθυνση του έργου
  - Στοιχεία του κυρίου του έργου
  - Στοιχεία του υπόχρεου για την εκπόνηση του ΣΑΥ
- 2.2. Πληροφορίες για υπάρχοντα δίκτυα υπηρεσιών κοινής ωφελείας.
- 2.3. Στοιχεία για την προσπέλαση στο εργοτάξιο και την ασφαλή πρόσβαση στις θέσεις εργασίας.
- 2.4. Ρύθμιση της κυκλοφορίας πεζών και οχημάτων εντός και πέριξ του εργοταξίου.
- 2.5. Καθορισμό των χώρων αποθήκευσης υλικών και τρόπου αποκομιδής αχρήστων.
- 2.6. Συνθήκες αποκομιδής επικινδύνων υλικών.
7. Διευθέτηση χώρων υγιεινής, εστίασης και Α΄ βοηθειών.
8. Μελέτες κατασκευής ικριωμάτων που δεν περιγράφονται στις ισχύουσες διατάξεις π.χ. ειδικοί τύποι ικριωμάτων, αντιστηρίξεις μεγάλων ορυγμάτων, ή επιχωμάτων κ.λ.π. και διατάξεις για πρόσδεση κατά την εργασία σε ύψος.
9. Καταγραφή σε πίνακα των φάσεων και υποφάσεων εργασιών του έργου, σύμφωνα με το εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης του έργου.
10. Την καταγραφή σε πίνακα των κινδύνων, των πηγών κινδύνων και της εκτίμησης επικινδυνότητας κάθε φάσης και υποφάσης του έργου με κλιμάκωση της εκτίμησης επικινδυνότητας π.χ.
Χ= Χαμηλή εκτίμηση κινδύνου
Μ= Μέτρια εκτίμηση κινδύνου
Υ= Υψηλή εκτίμηση κινδύνου
Σε περίπτωση ταυτόχρονης εκτέλεσης φάσεων εργασιών θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι επιπλέον απορρέοντες κίνδυνοι.
11. Εναλλακτικές μέθοδοι εργασίας για κινδύνους που δεν μπορούν να αποφευχθούν.

12. Για τον εναπομένοντα εργασιακό κίνδυνο θα πρέπει να αναφέρονται συγκεκριμένα μέτρα για την πρόληψη του, καθώς και ειδικά μέτρα για εργασίες που ενέχουν ειδικούς κινδύνους (Παράρτημα ΙΙ του άρθρου 12 του Π.Δ. 305/96).

3. Ο Φ.Α.Υ. πρέπει να περιέχει τα εξής :

3.1. Γενικά:

- Είδος έργου και χρήση αυτού
- Ακριβή διεύθυνση του έργου
- Αριθμό αδείας
- στοιχεία του κυρίου του έργου
- στοιχεία του συντονιστή ασφαλείας και υγείας που θα συντάξει τον ΦΑΥ

3.2. Στοιχεία από το μητρώο του έργου :

- τεχνική περιγραφή του έργου
- παραδοχές μελέτης
- τα σχέδια “ως κατασκευάσθη”

3.3. Οδηγίες και χρήσιμα στοιχεία σε θέματα ασφαλείας και υγείας, τα οποία θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τις ενδεχόμενες μεταγενέστερες εργασίες καθ’ όλη τη διάρκεια της ζωής του έργου, π.χ. εργασίες συντήρησης, μετατροπής, καθαρισμού κ.λ.π.

Ενδεικτικά οι οδηγίες και τα στοιχεία αυτά αναφέρονται στον ασφαλή τρόπο εκτέλεσης των διαφόρων εργασιών, στην αποφυγή κινδύνων από τα διάφορα δίκτυα (ύδρευσης, ηλεκτροδότησης, αερίων, ατμού κ.λ.π) στην πυρασφάλεια κ.λ.π

3.4. Εγχειρίδιο Λειτουργίας και Συντήρησης του έργου.

Το ανωτέρω περιλαμβάνει

- Τον κανονισμό λειτουργίας του έργου π.χ. όλα τα στοιχεία που θα αφορούν τη χρήση του έργου από τους χρήστες βασικά ενημερωτικά φυλλάδια κατάλληλα και επαρκή που θα διανεμηθούν στους χρήστες ώστε κάθε χρήστης να γνωρίζει πως θα χρησιμοποιήσει το έργο και τι θα κάνει σε περίπτωση έκτατων γεγονότων
- Οδηγίες λειτουργίας για το προσωπικό λειτουργίας και εκμετάλλευσης του έργου π.χ. οδηγίες χρήσης του ακινήτου και κινητού εξοπλισμού που ανήκει στην συγκεκριμένη εργολαβία σε συνθήκες κανονικής λειτουργίας και σε συνθήκες έκτατου περιστατικού κ.λ.π
- Οδηγίες συντήρησης του έργου. Περιλαμβάνονται συγκεκριμένες οδηγίες για την περιοδική συντήρηση του έργου.

Κατά την εκτέλεση του έργου, το ΣΑΥ και ο ΦΑΥ τηρούνται στο εργοτάξιο με ευθύνη του αναδόχου και είναι στην διάθεση των ελεγκτικών αρχών. Η Δ/σα Υπηρεσία υποχρεούται να παρακολουθεί την ύπαρξη και εφαρμογή των ΣΑΥ-ΦΑΥ

Μετά την αποπεράτωση του έργου ο Φάκελος Ασφάλειας και Υγείας συνοδεύει το έργο καθ’ όλη τη διάρκεια της ζωής του και φυλάσσεται με ευθύνη του ΚτΕ.

4. Δαπάνη σύνταξης ΣΑΥ και ΦΑΥ

Όλες οι δαπάνες που συνεπάγονται τα παραπάνω, αφορούν στην οργάνωση του εργοταξίου και απαιτούνται από το νόμο, βαρύνουν τον Ανάδοχο και θα πρέπει να έχουν συνυπολογιστεί από αυτόν κατά την διαμόρφωση της προσφοράς του.

Άρθρο 25°

Διασφάλιση και έλεγχος ποιότητας έργου

Στατιστικά στοιχεία

Ο Ανάδοχος υποχρεούται στη λήψη και υποβολή στην Υπηρεσία, με μέριμνα και δαπάνη του των παρακάτω:

Λήψη, εκτύπωση και παράδοση τριών αντιτύπων, σειράς έγχρωμων φωτογραφιών των διαφόρων φάσεων του έργου, παραγωγής υλικών και εκτέλεσης δοκιμών.

Τα στοιχεία θα πρέπει να υποβληθούν πριν από την έκδοση της βεβαίωσης περάτωσης των εργασιών. Τα στοιχεία αυτά θεωρούνται - κατά συμβατική έννοια - ως ισότιμα με τις κατασκευές. Συνεπώς η μη υποβολή τους θα καθυστερήσει την έκδοση της Βεβαίωσης Περάτωσης των εργασιών.

Εκθέσεις – Ημερολόγιο του Έργου

Η Υπηρεσία έχει το δικαίωμα να προβαίνει σε οποιοδήποτε έλεγχο ήθελε κρίνει αναγκαίο σχετικά με την ικανότητα και την επάρκεια του Προσωπικού του Αναδόχου, τα υλικά, τις μεθόδους εργασίας, την πρόοδο των εργασιών, το εργατικό κόστος κλπ. Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να τηρεί με ακρίβεια και πλήρη ενημερότητα, σύμφωνα με τους εκάστοτε νόμους, όλα γενικά τα λογιστικά βιβλία, στοιχεία και μητρώα που αφορούν στο προσωπικό που απασχολεί, τους μισθούς, τα ημερομίσθια και τα επιδόματα τους, τις ασφαλιστικές και άλλες εισφορές κλπ, τις απογραφές του εξοπλισμού, των μηχανημάτων, των εργαλείων και υλικών που προσκομίσθηκαν στο εργοτάξιο και χρησιμοποιούνται σε αυτό και γενικά όλα τα βιβλία, δελτία, καταστάσεις σχετικές με την πρόοδο των εργασιών, τα διαγράμματα, τους συγκριτικούς πίνακες και λοιπά στοιχεία που θα ζητούσε η Υπηρεσία.

Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να χορηγεί στην Υπηρεσία, μετά από σχετική αίτησή της, αντίγραφα από τις εκθέσεις καταστάσεις κλπ, που αναφέρθηκαν προηγουμένως.

Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να τηρεί Ημερολόγιο του Έργου σε βιβλιοδετημένα αριθμημένα φύλλα. Το ημερολόγιο συμπληρώνεται καθημερινά και αναγράφονται σε αυτό στοιχεία για τις καιρικές συνθήκες που επικρατούν, αριθμητικά στοιχεία για το απασχολούμενο προσωπικό κατά κατηγορίες, τα χρησιμοποιούμενα μηχανήματα, για τα προσκομιζόμενα υλικά, για τις εκτελούμενες εργασίες με συνοπτικό τρόπο, για τις εργαστηριακές εξετάσεις, για τις εντολές και παρατηρήσεις της Υπηρεσίας, για τυχόν έκτακτα περιστατικά και για κάθε άλλο σχετικά με το Έργο σημαντικό πληροφοριακό στοιχείο.

Το ημερολόγιο υπογράφεται από τους εκπροσώπους της Υπηρεσίας και του Αναδόχου. Το ένα αποκοπτόμενο φύλλο περιέχεται στην Υπηρεσία. Οι εγγραφές στο ημερολόγιο, όπως αναφέρεται και ποιο πάνω, αποτελούν πληροφοριακά στοιχεία για τις καιρικές συνθήκες, τη δύναμη του απασχολούμενου Προσωπικού και μηχανημάτων και γενικά την παροχή εικόνας προόδου του έργου. Η Υπηρεσία μπορεί πάντα να ορίσει την εγγραφή στο ημερολόγιο συμπληρωματικών πληροφοριών ή άλλων στοιχείων που προσιδιάζουν στο συγκεκριμένο έργο ή αν ζητήσει από τον Ανάδοχο την τήρηση και άλλων στοιχείων. Αν ο Ανάδοχος δεν συμμορφωθεί με τα παραπάνω, το ημερολόγιο θα συντάσσεται από την Υπηρεσία, θα κοινοποιείται στον Ανάδοχο και θα θεωρείται ότι συντάχθηκε από αυτόν (τον Ανάδοχο).

Στην περίπτωση αυτή οι δαπάνες για τη σύνταξη του Ημερολογίου θα βαρύνουν τον Ανάδοχο και θα παρακρατούνται από τις Πιστοποιήσεις.

ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ

Γενικοί Όροι

Κατά τη σύναψη των ασφαλίσεων του ο Ανάδοχος οφείλει να λαμβάνει υπόψη του και να συμμορφώνεται με τις διατάξεις της κείμενης Νομοθεσίας, περί εκτέλεσης Δημοσίων Έργων και την περί ασφαλίσεων νομοθεσία όπως ισχύει κατά την ημέρα σύναψης των ασφαλιστικών συμβάσεων.

Ομοίως οφείλει να έχει υπόψη του την περί ασφαλίσεων Νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να συμμορφώνεται προς τις διατάξεις των Κοινοτικών Οδηγιών.

Ο Ανάδοχος οφείλει να συμμορφώνεται με τους όρους των ασφαλιστηρίων.

Οι παρεχόμενες ασφαλίσεις δεν απαλλάσσουν ούτε περιορίζουν κατά οποιοδήποτε τρόπο τις υποχρεώσεις και τις ευθύνες του Αναδόχου που απορρέουν από τη Σύμβαση του Έργου, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τις προβλεπόμενες από τις σχετικές ασφαλιστικές συμβάσεις εξαιρέσεις, εκπτώσεις, προνόμια, περιορισμούς κλπ., και ο Ανάδοχος παραμένει αποκλειστικά υπεύθυνος για την

αποκατάσταση ζημιών σε πρόσωπα ή/και πράγματα και πέραν από τα ποσά κάλυψης των πιο πάνω ασφαλιστηρίων.

Όλες οι ασφαλιστικές συμβάσεις :

- θα έχουν καταρτισθεί εγγράφως στην ελληνική γλώσσα
- θα περιλαμβάνουν όρους οι οποίοι θα ικανοποιούν πλήρως τους όρους του παρόντος άρθρου, της υπολοίπου ΕΣΥ και των λοιπών συμβατικών τευχών.
- θα τυγχάνουν της αποδοχής του ΚΤΕ.

Η αποδοχή του ΚΤΕ έχει την έννοια ότι οι όροι των ασφαλιστικών συμβάσεων ανταποκρίνονται στους όρους του παρόντος άρθρου και των λοιπών όρων της Ε.Σ.Υ.

Οι γενικοί όροι ασφαλίσεως και οι εξαιρέσεις που θεσπίζουν δεν θίγουν την, από το Νόμο 489/76 και το Π.Δ. 237/86, ευθύνη των ασφαλιστών έναντι τρίτων, η οποία παραμένει αλώβητη από τους όρους του ασφαλιστηρίου.

Ο Ανάδοχος οφείλει - με μέριμνα και δαπάνη του - να συνάψει με έγκυρη ασφαλιστική εταιρεία ασφαλιστικά συμβόλαια που καλύπτουν:

- Το έργο «κατά παντός κινδύνου» συμπεριλαμβανομένης και της αστικής ευθύνης έναντι τρίτων (παράγραφος 1.4 του παρόντος άρθρου της ΕΣΥ).
- Τα μηχανήματα έργου (ΜΕ) που θα χρησιμοποιηθούν κατά την κατασκευή του έργου. Η συγκεκριμένη ασφάλιση θα μπορεί να εντάσσεται στο ασφαλιστήριο «κατά παντός κινδύνου» του έργου.

Οι ασφαλιστικές εταιρίες θα είναι φερέγγυες στο μέτρο των υποχρεώσεων που αναλαμβάνουν για το παρόν έργο και θα έχουν δόκιμη δραστηριότητα σε χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ε.Ο.Χ.

Όλες οι ασφαλιστικές συμβάσεις θα συνάπτονται σε ευρώ.

Κατά την υποβολή του Ασφαλιστηρίου της παραγράφου Ζ-1.2 (υποπαράγραφος 1.2.1, 1.2.2 και 1.2.3) οι Ασφαλιστικές εταιρείες θα πρέπει να συνυποβάλλουν και Υπεύθυνη Δήλωση του Ν. 1599/86, στην οποία να αναφέρουν ότι έλαβαν γνώση του παρόντος άρθρου της ΕΣΥ περί Ασφαλίσεων και ότι με το ασφαλιστήριο καλύπτονται πλήρως και χωρίς καμία εξαίρεση όλοι οι όροι και απαιτήσεις που αναφέρονται στο παρόν άρθρο της ΕΣΥ.

- Ασφάλιση του έργου «κατά παντός κινδύνου»
- Η ασφάλιση του έργου «κατά παντός κινδύνου» περιλαμβάνει τα κατωτέρω:
- Ασφάλιση έναντι υλικών ζημιών

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να ασφαλίσει πλήρως και "κατά παντός κινδύνου" και σύμφωνα με τους όρους των Τευχών Δημοπράτησης του Έργου, την Ελληνική και Κοινοτική Νομοθεσία, τη συνολική συμβατική αξία του υπό κατασκευήν έργου. (συνολική συμβατική δαπάνη χωρίς ΦΠΑ)

Η ασφαλιστική κάλυψη παρέχεται έναντι οποιασδήποτε απώλειας, ζημίας ή καταστροφής, μερικής ή ολικής, που οφείλεται ή προκαλείται από οποιοδήποτε λόγο ή αιτία, τυχαία περιστατικά, λανθασμένη μελέτη ή/και κατασκευή, ελαττωματικά υλικά (manufacturer's risk), λανθασμένη εργασία, ελλιπή συντήρηση, κακή λειτουργία του Έργου κλπ.

Επίσης η ασφαλιστική κάλυψη θα παρέχεται για:

- Βλάβες/ καταστροφές που προέρχονται από δυσμενείς καιρικές συνθήκες έστω και εξαιρετικά σπάνιας εμφάνισης
- Βλάβες/ καταστροφές από σεισμούς και άλλα συναφή με το έργο ατυχήματα και ζημιογόνα συμβάντα.

Όμοια θα παρέχεται ασφαλιστική κάλυψη για τα Πάσης Φύσεως Υλικά από τη παραλαβή τους μέχρι την ενσωμάτωσή τους στο έργο.

Το ασφαλιστήριο θα περιλαμβάνει και την περίοδο υποχρεωτικής Συντήρησης του έργου.

Η ασφαλιστική κάλυψη είναι αποδεκτό να μη περιλαμβάνει ζημιές προκαλούμενες από τις ακόλουθες αιτίες:

- α) Πολεμική επιχείρηση άλλου Κράτους κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας.
- β) Ένοπλη επανάσταση ή Λαϊκή Εξέγερση εντός της Ελληνικής Δημοκρατίας.
- γ) Μόλυνση από ραδιενέργεια, ή ιονίζουσα ακτινοβολία.
- δ) Τις λοιπές εξαιρέσεις που περιλαμβάνει στο ασφαλιστήριο η ασφαλιστική εταιρεία, βάσει διεθνώς αποδεκτών κανόνων και οι οποίες βαρύνουν αποκλειστικά τον ανάδοχο έναντι του ΚΤΕ

Η ασφαλιστική κάλυψη θα γίνει αρχικώς για το Συμβατικό Τμήμα του Έργου (πλην ΦΠΑ) και θα αναπροσαρμόζεται ώστε κάθε φορά να συμπεριλαμβάνει τις τυχόν τροποποιήσεις (θετικές ή αρνητικές) του Συμβατικού Αντικειμένου.

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να ζητεί από τους ασφαλιστές του, κατά τακτά χρονικά διαστήματα, την αναπροσαρμογή του ύψους της ασφαλιστικής κάλυψης, σύμφωνα με την πραγματική αξία του Έργου.

Η διάρκεια της ασφάλισης αρχίζει με την υπογραφή του Εργολαβικού Συμφωνητικού και λήγει με το πέρας της περιόδου "υποχρεωτικής συντήρησης".

Ασφάλιση Αστικής Ευθύνης Έναντι Τρίτων

Αντικείμενο ασφάλισης

Με την ασφάλιση αυτή θα καλύπτεται η "ΑΣΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ" του Αναδόχου έναντι τρίτων και οι ασφαλιστές υποχρεούνται να καταβάλουν αποζημιώσεις σε τρίτους για σωματικές βλάβες, ψυχική οδύνη, ηθική βλάβη και υλικές ζημιές σε πράγματα, ακίνητα και κινητά ή και ζώα, που προξενούνται καθ' όλη τη διάρκεια του έργου και εξαιτίας των εργασιών κατασκευής, συντήρησης, επισκευής, αποκατάστασης ζημιών του Έργου και διαφόρων άλλων ρυθμίσεων, οποτεδήποτε γίνονται αυτές, και εφόσον εκτελούνται στα πλαίσια των συμβατικών υποχρεώσεων του Αναδόχου. Θα καλύπτονται επίσης και ζημιές σε όμορες ιδιοκτησίες/ εγκαταστάσεις.

Διάρκεια της Ασφάλισης

Η ευθύνη των ασφαλιστών θα αρχίζει με την υπογραφή του Εργολαβικού Συμφωνητικού, και λήγει με το πέρας της περιόδου υποχρεωτικής συντήρησης

Σε περίπτωση ολικής ή εκτεταμένης μερικής καταστροφής ή βλάβης του Έργου προκειμένου η ασφαλιστική εταιρεία να καταβάλει στον Ανάδοχο τη σχετική με τη ζημιά κλπ. αποζημίωση, πρέπει να έχει λάβει προηγουμένως την έγγραφη για το σκοπό αυτό συγκατάθεση της Υπηρεσίας.

Το ασφαλιστήριο δεν μπορεί να ακυρωθεί, να τροποποιηθεί, ή να λήξει χωρίς την έγγραφη, με συστημένη επιστολή, πριν από εξήντα (60) ημερολογιακές ημέρες, σχετική ειδοποίηση της ασφαλιστικής εταιρείας τόσο προς τον Ανάδοχο όσο και προς την Υπηρεσία.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ (ΙΚΑ κλπ)

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να έχει ασφαλισμένο στο ΙΚΑ και στα λοιπά ταμεία όλο το προσωπικό που απασχολεί ο ίδιος, ή οι υπεργολάβοι του, σύμφωνα με την (εκάστοτε) ισχύουσα Νομοθεσία (Διατάξεις περί ΙΚΑ κλπ).

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να ασφαλίσει το εργατοτεχνικό και υπαλληλικό προσωπικό του έναντι ατυχημάτων σε ασφαλιστικές εταιρίες που λειτουργούν νόμιμα, εφόσον το προσωπικό αυτό δεν υπάγεται σε διατάξεις της ισχύουσας Νομοθεσίας (περί ΙΚΑ κλπ).

Η υποχρέωση αυτή ισχύει και για το πάσης φύσεως προσωπικό που απασχολούν, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, οι υπεργολάβοι, προμηθευτές, σύμβουλοι και πάσης φύσεως συνεργάτες του Αναδόχου.

Η υποχρέωση αυτή ισχύει και για το πάσης φύσεως προσωπικό που απασχολούν, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, οι υπεργολάβοι, προμηθευτές, σύμβουλοι και πάσης φύσεως συνεργάτες του αναδόχου.

Η υποχρέωση αυτή ισχύει τόσο για το ημεδαπό όσο και το αλλοδαπό προσωπικό.

ΑΘΗΝΑ ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2021

**-ΟΙ-
ΣΥΝΤΑΞΑΝΤΕΣ**

**-Η-
ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ
ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ**

**-Ο-
ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ**

**ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΣ ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΩΤΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ**

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΜΑΡΟΥΓΚΑ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ**

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΝΕΟΦΥΤΟΥ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ**

**ΣΟΦΙΑ ΝΙΚΑ
ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ**